

Panajiotis Asimopoulos*

MULTIJEZIČNI MOZAIK U STIHOVIMA ĐORĐE BALAŠEVIĆA

Sažetak

Predmet ovog rada je analiziranje 1.200 leksičkih posuđenica s tvorbeno-semantičkog aspekta i sinkrona stanovišta koje se u velikoj učestalosti pojavljuju u neusporedivom nadahnuću kantautora Đorđe Balaševića. Ključnim ciljem smatra se etimološko definiranje i semantičko rasvjetljavanje stranih leksema koji vode do harmonične koegzistencije s autentičnim srpskim riječima i prema tome se u suvremenom srpskom ne tretiraju kao zasebne leksičko-stilske cjeline. Kriterijski podaci za klasifikaciju odrednica u skupinama usklađeni su sa njihovim tematskim raščlanjenjem.

Ključne riječi: *pjesme Đorđe Balaševića, popularna glazba, jezični kontakt, posuđenica, srpski jezik*

1. Uvod¹

1.1. Predmet i korpus istraživanja

Osnovni predmet ovog rada jest podrijetlo i tumačenje leksičkih posuđenica u suvremenom srpskom jeziku, a koje u značajnoj mjeri u svojim stihovima veoma uspješno upotrebljava Đorđe Balašević. Bogati korpus za analizu predstavljalo je djelo samog umjetnika *Dodir svile*, a i mnoge različite web stranice država bivše Jugoslavije, ali i inozemstva, koje su posvećene svestranoj ličnosti novosadskog stvaraoca.

* Grčka vojna akademija, Vari, GR- 16 673 Atena, asimopoulosp@yahoo.gr

¹ Posebnu zahvalnost dugujem Jeleni Smiljanić, Jovani Pejović, Uni Ružić, Koraljki Crnković i Miljani Barjamović na velikoj pomoći i suštinskoj podršci.

1.2. Život i glazbena karijera

Đorđe Balašević rođen je 1953. godine u Novom Sadu. Prvi je uspeh postigao 1977. godine s popularnim hitom »U razdjeljak te ljubim«. Uskoro će uslijediti uspjesi s pjesmama »Prva ljubav«, »Panonski mornar« i album *Odlazi cirkus*. Solo karijeru započinje 1982. godine s albumom *Pub*. Okušao se i u glumi; snima film *Celovečernji the Kid*, a 1989. godine oduševljava publiku s pločom i istoimenim romanom *Tri posleratna druga*. U počecima ratnih strahota u bivšoj Jugoslaviji izdaje album *Marim ja...*, u 1997. godini roman *Jedan od onih života*, a 2001. godine album *Dnevnik starog momka*. Na kraju, 2004. objavljuje album *Rani mraz*, a 2010. godine snima film po istoimenom scenariju *Kao rani mraz* (Wikipedia: Đorđe Balašević).

2. O jezičnom kontaktu i posuđenicama

Do jezičnog kontakta dolazi kada jedna osoba na uspješan način koristi dva ili više jezika. Ta dijakronična pojava u značajnoj je mjeri uslovljena geografskom bliskosti između jezičnih kodova. Tako dolazi do koegzistencije dvaju ili više jezika u okviru jedne jezične zajednice, čiji govornici po potrebi koriste te jezike. »Znanstveno-lingvistička analiza jezika bavi se istraživanjem utjecaja specifičnih jezičnih i vanjezičnih faktora kontakta« (Bußmann, 2002:624). Hermann Paul (1966:390) to definira kao »utjecaj jednog jezika na drugi koji se skoro ili u potpunosti ne koristi, ali je tako snažno izdiferenciran da se mora posebno naučiti«. Haugen (1950) se također bavi važnosti dvojezičnosti kod preuzimanja posuđenica. On ističe da svaki govornik reproducira već stečene jezične strukture kako bi se s jasnoćom izrazio u novim jezičnim situacijama. Te jezične strukture vuku podrijetlo iz stranog jezika, ali se koriste samo u kontekstu materinskog jezika. »Posuđena riječ za razliku od neposuđene, domaće baštinjene iz starijeg stupnja jezika, znači skraćeni postupak u leksikologijskom procesu. Dok domaća baštinjena mora preći dug put u semantičkom razvitku, kako bi se konačno ustalila i iskristalizirala kao termin za izvjestan predmet ili pojam, dotle posuđena riječ taj put skraćuje, i to znatno. Ona donosi u jezik termin utvrđen u stranom jeziku. Domaćoj treba uvijek duži ili kraći period vremena da postane stalan termin. To jest zvučni simbol za izvjesnu grupu oznaka, koje karakteriziraju predmet.« (Skok, 1951:445)

3. Strani jezici u pjesmama Đorđe Balaševića

Čuveni njemački pjesnik i filozof Johann Wolfgang von Goethe isticao je da »tko ne zna strane jezike, ne zna ništa o vlastitom«. ² Izgleda da je mudrost te dragocjene rečenice shvatio i uspješno utjelovio i Balašević, koji u svojim pjesmama na majstorski način kombinira riječi iz raznoraznih jezičnih izvora. »A jezik Balaševićev je u mnogim pjesmama tendenciozno mesni – govor Salajke, Novog Sada i šire, govor Bačke i Vojvodine. Jezik po kome bi svako mogao da prepozna Balaševićev Novi Sad i njega kao kantautora sa visokom, stečenom i razvijanom, kompetencijom za mesni govor.« (Dražić i Lazić-Konjik, 2011:517-518)

Zanimljivo je kako Balašević svoje inspiracije uspijeva pretvoriti u jedinstvene stihove izražene posuđenicama iz jezika zemalja koje izravno ne graniče sa Srbijom. Oslobođen predrasuda, Balašević predstavlja portret univerzalnog čovjeka — umjetnika koji uživa u tom multijezičnom, interkulturnom šarenilu, očaran tim putovanjem kroz vrijeme i prostor koji ga inspiriraju u stvaranju pjesama — često nalik na kazališne predstave, koje neminovno oduševljavaju slušaoce izazivajući u njima nezaboravno ushićenje. Balaševićeve pjesme karakteriziraju »motivi ljubavi, prijateljstva, slobode, prolaznosti, života i smrti, ali i aktuelne političke prilike, socijalna društvena zbivanja.« (Dražić i Lazić-Konjik, 2011:517)

4. Konceptija rječnika

Rječnik koji se prilaže u ovom radu sastavljen je na temelju Balaševićevih pjesama koje su dostupne na njemu posvećenoj web stranici (balasevic.info) i na web stranici Cušpajz.com, i to tako da je prvo navedena odrednica (riječ, izraz), te njeno etimološko podrijetlo i oblik u nekim europskim jezicima, a zatim slijedi značenje. Imenice se nalaze u nominativu jednine, osim takozvanih *pluralia tantum*. Pridjevi i glagolski pridjevi radni navedeni su u nominativu jednine muškog roda, neodređenog oblika. Glagoli se navode u infinitivu svršenog ili nesvršenog oblika u skladu s pronađenim oblikom u pjesmama. Brojevi su dati u nominativu jednine muškog roda.

² *Wer fremde Sprachen nicht kennt, weiß nichts von seiner eigenen.*

Uz svaku odrednicu navedeno je i njeno podrijetlo. U tom su kontekstu korištene skraćenice: alb. (albanski), arap. (arapski), austral. (australski), češ. (češki), fr. (francuski), grč. (grčki), hebr. (hebrejski), tal. (talijanski), jap. (japanski), jevr. (jevrejski), lat. (latinski), mađ. (mađarski), nem. (njemački), nlat. (novolatinski), norv. (norveški), pers. (perzijski), port. (portugalski), rus. (ruski), sanskr. (sanskrtski), sinh. (sinhalski), šp. (španjolski) i tatar. (tatarski). Navedeni podaci o značenju i podrijetlu odrednica utvrđeni su na osnovu sljedećih rječnika: Bußmann (2002), Ćirilov (1982), Esih (1942), Ivić et al. (1979), Klajn (1992), Loma et al. (2003), Skok (1971, 1972, 1973) i Vujaklija (1961). Također, od ključnog je značaja, za opširnu etimološku i semantičku ilustraciju tuđicama, i doprinos Hrvatskog jezičnog portala.

Ako leksem ima više značenja, ona su navedena pod istom odrednicom, a obilježena su odgovarajućim arapskim brojevima. Na primjer:

blok: fr.*bloc* // engl. *block*

1. čvrsta cjelina od kamena
2. veliki komad
3. niz zidanih zgrada koje čine četverokut
4. savez država ili političkih stranaka
5. način obrane u odbojci
6. bilježnica sastavljena od listova papira
7. knjižica karata za prijevozna sredstva

RJEČNIK

A

A		
• ad acta	lat. <i>ad acta</i>	1. odlaganje spisa u arhiv 2. ostaviti nešto na stranu
• admiral	arap. <i>amfr al – bahr</i> = zapovednik mora // fr. <i>amiral</i>	najviši čin u ratnoj mornarici
• adresa	fr. <i>adresse</i>	1. natpis na pismu koji kazuje mesto stanovanja i ime onoga kome se pismo upućuje 2. pismena predstavka
• aeroplan	grč. <i>aer</i> = vazduh + <i>planos</i> = koji luta, koji krstari	sprava za plovljenje vazduhom
• agronom	grč. <i>agronomos</i> < <i>agros</i> = polje + <i>nomos</i> = zakon	poljoprivredni stručnjak
• akademac	grč. Akademija, prema Akademovom gaju	1. pitomac Vojne Akademije 2. student na visokoj školi
• akord	ital. <i>accordo</i> // fr. <i>accord</i> // lat. <i>accordare</i> = uskladiti	1. prijatno sazvučje tri ili više tonova 2. saglasnost

Multijezični mozaik u stihovima ...

• akter	fr. <i>acteur</i> // lat. <i>actor</i> = izvršilac	1. glumac 2. učesnik u nekoj radnji ili događaju
• aligator	ital. <i>alligatore</i> // šp. <i>el lagarto</i> = gušter	američki krokodil
• alka	tur. <i>halka</i> // arap. <i>ħalqa</i>	1. beočug, prsten, karika 2. zvekir 3. viteška igra
• alkohol	arap. <i>al - qohllu</i>	1. prečišćen špiritus izlučen iz vina 2. opojno piće 3. naziv za spojeve ugljovodika sa hidroksilnim skupinama
• amater	fr. <i>amateur</i> // lat. <i>amator</i> = koji voli	koji se bavi nečim iz ljubavi
• ambicija	lat. <i>ambitio</i>	1. slavloljublje 2. snažna volja da se nešto postigne
• ambis	grč. <i>abyssos</i> = ponor	1. bezdan, ponor, provalija 2. velika opasnost, propast
• amidža	tur. <i>amca</i> // arap. <i>amm</i> = stric	stric, starac, deda
• amin	hebr. <i>amen</i> = tako će biti	1. tako neka bude! 2. gotovo!, svršeno!
• anakonda	sinh. <i>henakandayā</i>	1. tropska zmija 2. podvodna udavka
• anđeo	grč. <i>aggelos</i> = vesnik	1. anđeo, Božji glasnik 2. ljupka, bezazlena, dobra osoba
• andrak	pers. <i>andrak</i> = nesreća, jad	1. đavo, vrag 2. nesreća, jad
• ante portas	lat. <i>ante</i> = pre, ranije, pred + <i>porta</i> = kapija	jako blizu
• antički	lat. <i>antiquus</i> = star, drevan	strari, starovremenski, starodrevni, arhajski
• antihrist	grč. <i>anti</i> = protiv + <i>Hristos</i> = Hristos	đavo
• antitalenat	grč. <i>anti</i> = protiv + <i>talanton</i> = urođena sposobnost	nespretna osoba, koji je bez nadarenosti za nešto
• apatija	grč. <i>a-</i> = bez, ne + <i>pathos</i> = strast	ravnodušnost, hladnokrvnost, neosetljivost
• april	lat. <i>aperio</i> = otvoriti	april, četvrti mesec u godini
• apoteka	grč. <i>apotithimi</i> = sačuvati	1. radnja ili trgovina lekovima 2. skladište
• aranžirati	fr. <i>arranger</i> = urediti, srediti	1. uređivati, rasporediti, udesiti 2. planirati, stvarati plan
• arčiti	tur. <i>harç</i> // arap. <i>ħarğ</i>	1. rasipati novac 2. nestajati tako što se troši
• arhandeo	gr. <i>arhi</i> - = prvi + anđeo = vesnik	arhandeo, anđeo višeg reda
• armija	lat. <i>arma</i> = oružje	1. oružana sila 2. vojska 3. veliki broj ljudi
• armiran	lat. <i>arma</i> = oružje	koji je pojačan armaturom
• artist	ital. <i>artista</i> // fr. <i>artiste</i> // lat. <i>ars</i> = umetnost	1. umetnik, veštak, poznavalac umetnosti 2. koji nastupa u varijeteima, noćnim lokalima
• as	lat. <i>as</i> = rimski novac // nem. <i>As</i>	1. novac 2. keč (u kartama) 3. prvak
• asfalt	grč. <i>asphaltos</i> = zemljana smola	1. paklina za pravljenje trotoara 2. bitumen 3. sloj ulice pokriven asfaltom 4. sve što asocira na grad
• asistent	lat. <i>assistens</i>	1. pomoćnik, pomagač 2. igrač koji dodaje loptu saigračima u poziciji za šut
• aspirin	engl. <i>a(cetyl) + spir(aeic acid)</i>	naziv za acetilo-salicilnu kiselinu
• astragan	tur. <i>haci</i> = hodočasnik + <i>tarhan</i> = besporezni	krzno jaganjaca sa kovrčastom vunom iz Astrahana u Rusiji

Multijezični mozaik u stihovima ...

• atar	tur. <i>attar</i> // arap. <i>aṭṭār</i> = prodavač trava i mirodija	1. miris, ekstrakt od cveća ili biljke 2. piljar, drogar 3. zemljište, područje
• atelje	fr. <i>atelier</i> = radionica	umetnikova soba za rad
• audicija	lat. <i>auditio</i> < <i>audio</i> = slušati	slušanje, provera, probni nastup glumca-pevača
• autobus	grč. <i>autos</i> = sam + <i>omnibus</i> = svima	automobil omnibus
• autonomaš	grč. <i>autonomija</i> = samozakonodavstvo, samouprava	1. koji je samoupravni, koji je samostalan 2. on koji hoće da se otčepi
• autostop	engl. <i>auto-stop</i> < grč. <i>autos</i> = sam, jedini + engl. <i>stop</i> = zaustavljanje	autostopiranje, autostop, zaustavljanje automobila podignutim palcem ruke radi besplatnog prevoza
• avantura	fr. <i>aventure</i>	1. pustolovina 2. opasni poduhvat 3. kratkotrajna ljubavna veza
• avet	arap. <i>aft</i> // tur. <i>afet</i> = nesreća	sablast, utvara, priviđenje
• avlija	tur. <i>avli</i>	1. kućno dvorište ograđeno zidom 2. dvor
• aždaja	tur. <i>ejderha</i> // pers. <i>ēderhā</i> < Aži Dāhaka = ime mitskog zmaja u mazdaističkoj mitologiji	1. zmaj, neman 2. zla, opaka žena
B		
• bāba	tur. <i>baba</i> = otac, deda	1. otac 2. istočnjačka titula za poštenog starca 3. titula derviškog šeha
• badava	tur. <i>bedava</i> // perz. <i>bādihāwā</i> < <i>bād</i> = loš + <i>hāwā</i> = zrak	1. besplatno, vrlo jeftino 2. uzalud 3. nema druge, tako je to
• bager	hol. <i>bagger</i>	jaružar, sprava za vađenje peska sa rečnog dna
• baja	arap. <i>abā</i>	1. grubo platno od valjane vune, abahija, baja 2. gornji deo muške odeće od takvog platna 3. muška jaka faca
• bakšiš	tur. <i>bahşiş</i> // pers. <i>bahşiş</i> < <i>bahšiden</i> = dati, darovati	1. dar, poklon 2. napojnica
• baksuz	tur. <i>bahtsiz</i>	1. nesreća, nevolja 2. osoba koja nema sreće
• baksuzan	tur. <i>bahtsiz</i>	nesrećan, zlosrećan čovek
• bal	fr. <i>bal</i> // ital. <i>ballo</i> < <i>ballare</i> = plesati	1. igranka, zabava sa igrankom 2. svečani ples
• balada	fr. <i>ballade</i> // ital. <i>ballata</i> = pesma uz igru	1. lirsko-epska pesma 2. vokalska – instrumentalna kompozicija 3. savremena narativna pesma
• balanser	fr. <i>balancer</i> // nem. <i>balancieren</i> = održavati ravnotežu	osoba koja uspeva održati ravnotežu ili se oprezno snalazi u konfliktnim situacijama
• balerina	ital. <i>ballerina</i> < <i>ballo</i> = ples	umetnica u igranju, plesačica baleta
• baletan	fr. <i>ballet</i> // ital. <i>balletto</i>	plesač baleta, balarin, član baletnog ansambla
• Balkan	tur. <i>balkan</i> = planina	1. Balkansko poluostrvo 2. Balkanske zemlje 3. surova ili mitivna sredina
• balon	ital. <i>ballone</i> < <i>balla</i> = kugla	1. šuplje, okruglo telo 2. balun, dečja igračka 3. neupravljivi

		aerostat
• banalan	fr. <i>banale</i>	1. običan, izveštao 2. bezvredan 3. konvencionalan
• banda	ital. <i>banda</i> // fr. <i>bande</i>	1. četa, odred 2. gomila 3. družina bandita
• bank	ital. <i>banco</i> // nem. <i>Bank</i>	1. dugački sto na trgovini, tezga 2. školska klupa
• bar	engl. <i>bar</i>	1. krčma, livnica, noćni zabavni lokal 2. bife
• barbika	engl. Barbie (prema imenu kćerke Ruth Handler)	1. popularna lutka 2. devojka koja izgleda poput barbik
• barikada	fr. <i>barricade</i>	1. brana, pregrada 2. izložen položaj 3. demir-kapija
• barka	fr. <i>barque</i> // ital. <i>barca</i>	čun, ladica, brodić, čamac
• baron	fr. <i>baron</i> // ital. <i>barone</i>	1. titula između grofa i plemića 2. moćna osoba koja kontroliše veliku industriju, medije
• baruština	grč. <i>bórboros</i> = blato	1. močvara 2. sredina u kojoj nema plodnih događaja
• barut	tur. <i>bārūd</i>	prah za vatreno oružje, eksplozivni materijal
• bas	ital. <i>basso</i> = nizak, dubok	1. najdublji muški glas 2. oznaka za najdublji deo kompozicije 3. gudači instrument, kontrabas 4. dugmad za izvođenje akorda na harmonici
• basamak	tur. <i>basamak</i>	1. prečaga na lestvama 2. drveni stub unutar kuće
• baškariti se	tur. <i>baska</i>	1. odmarati se ležeći 2. živeti bezbrižno 3. praviti se važan
• bašta (bašča)	tur. <i>bahçe</i> , <i>bağçe</i> // pers. <i>bāğçe</i>	vrt
• baza	grč. <i>basis</i> = podnožje	1. temelj 2. utočište 3. ekonomska osnova društva 4. hidroksid 5. mesto za smeštaj vojnika i opreme
• Bečkerek	tur. <i>Beckerek</i>	Zrenjanin
• bećarac	tur. <i>bekar</i> = samac, bekrija, lola, veseljak	1. tip narodnog kola 2. melodija koja prati veselu pesmu 3. tekst takve pesme sa erotskim dvosmislenostima
• bedž	engl. <i>badge</i>	ukrasni plastični predmet koji prikazuje logotipe, značka
• begeš	mađ. <i>bögö</i>	vrsta kontrabasa, berde, bajs
• bekrija	arap. <i>bukraiyy</i> // tur. <i>bekri</i>	pijanica, lola, bekrijaš
• belaj	ara. <i>bälā</i> // tur. <i>bela</i>	1. nesreća, zlo, jad, muka, neprilika 2. vrag, đavo
• bend	engl. <i>band</i>	banda, manji instrumentalni sastav
• berberin	tur. <i>berber</i>	brijač
• bermude	engl. <i>bermuda</i>	kratke, lagane pantalone, popularna letnja odeća
• berza	fr. <i>bourse</i> // ital. <i>borsa</i> = koža, krzno, tulum za vino // lat. <i>bursa</i>	1. mesto za poslovni i trgovački svet radi zaključivanja poslova 2. tržište vrednosnih papira (deonica)
• beštija	ital. <i>bestia</i>	1. zver, životinja 2. okrutan čovek 3. žena-zmija
• beton	fr. <i>beton</i> // lat. <i>bitumen</i>	smesa od čljunka i cementa
• bež	fr. <i>beige</i>	1. koji je bledosmeđe boje 2. tkanina prirodne boje
• bicikl	engl. – fr. <i>bicycle</i> // lat. <i>bis</i> = opet, dva	vozilo sa dva točka, pokreće se potiskivanjem pedala

Multijezični mozaik u stihovima ...

	puta + grč. <i>cyclus</i> = krug	
• bife	fr. <i>buffet</i> // ital. <i>buffetto</i>	1. tezga u krčmi 2. orman za stono posuđe
• biologija	grč. <i>bios</i> = život + <i>logos</i> = govor	nauka o životu
• bioskop	grč. <i>bios</i> = život + <i>skopeo</i> = gledati	1. aparat koji pokazuje žive slike 2. kino, kinematograf
• birokratija	fr. <i>bureau</i> = pisaći sto + grč. <i>kratos</i> = vlada, moć	tesnogruda vlada činovništva
• biter	engl. <i>bitter</i> = gorak // nem. <i>Bitter</i>	alkoholno ili bezalkoholno piće gorkog ukusa
• blef	engl. <i>bluff</i>	1. izmišljotina 2. obmana, prevara
• blic	nem. <i>Blitz</i> = munja	1. svetlost pri fotografisanju 2. munja, grom 3. blesak, sevanje, sjaj 4. nešto na brzinu, iznenada
• blok	fr. <i>bloc</i> // engl. <i>block</i>	1. čvrsta celina od kamena, betona 2. veliki komad 3. niz zidanih zgrada koje čine četvorougao 4. savez država ili političkih stranaka 5. način odbrane u odbojci 6. beležnica sastavljena od listova papira 7. knjižica karata za prevozna sredstva, račune
• blonda	fr. <i>blondine</i>	plavokosa, devojka ili žena sa plavom kosom
• bluz	engl. <i>blue notes</i>	bluz, svetovna pesma američkih crnaca
• bluza	fr. <i>blouse</i> // nem. <i>Bluse</i>	1. gornji deo ženske odeće 2. deo sportske odeće
• boem	fr. <i>boheme</i> = izbeglica iz Bohemije (14. vek) koji je lutao poput Cigana u zaprežnim kolima bez stalnog boravišta	1. nesređen, lutalački, ponekad i neodgovoran čovek 2. osoba, intelektualac, umetnik koji se ističe načinom života u kojem se ne trudi steći materijalna dobra, socijalnu sigurnost i komfor
• boja	tur. <i>boya</i>	1. boja, farba 2. boja sa nijansama 3. utisak koji ljudski glas izaziva na čulo sluha 4. svaka od četiri serije figura u kartama
• bokal	fr. <i>bocal</i> // ital. <i>boccale</i>	1. posuda bez poklopca, širokog otvora u kojoj se vino i voda donose na sto 2. pehar, vrč
• boljševik	rus. <i>bol'shevik</i>	1. boljševik, član ruske socijaldemokratske radničke partije 2. sovjetski komunist
• bonvivan	fr. <i>bon vivant</i>	životni sladokusac, hedonista
• bostan	tur. <i>bostan</i>	1. lubenice i dinje 2. vrt, bašta
• božur	arap. <i>busur</i>	dugogodišnja zeljasta biljka, duhovska ruža
• brigada	fr. <i>brigade</i> // ital. <i>brigata</i>	1. jedinica sastavljena od dva puka istog roda 2. grupa radnika koji rade na izvršenju nekog zadatka
• brilijant	fr. <i>brillant</i> = sjajan, blistav	dijamant uglačan dijamantskim prahom
• briljirati	fr. <i>briller</i> // ital. <i>brillare</i>	sijati, blistati
• bronzan	fr. <i>bronze</i> // ital. <i>bronzo</i> // pers. <i>birinğ</i>	1. tuč, legura bakra, cinka i gvožđa 2. bronzana medalja
• bucov	mađ. <i>buczó</i>	vrsta rečne košljoribe
• budala	tur. <i>budala</i>	ludak, glupak
• budžak	tur. <i>bucak</i>	ugao, ćošak

• buket	fr. <i>bouquet</i>	1. uređena kita prirodnog ili veštačkog cveća 2. više igrača uskoku na malom prostoru
• bulevar	fr. <i>boulevard</i>	1. šetalište 2. široka i lepa ulica zasađena drvećem
• bumerang	austral. <i>woomera</i> // engl. <i>boomerang</i>	1. bacaljka australijskih domorodaca za lov i borbu 2. sredstvo koje osvećuje onome koji se njim služi
• bura	ital. <i>borea</i> // lat. <i>borealis</i> = severni	1. severoistočni vetar 2. događaj koji unosi nemir
• burek	tur. <i>börek</i>	vrsta pite sa sirom, mesom, jabukama
• burleska	fr. <i>burlesque</i> // ital. <i>burlesco</i> = šaljiv < <i>burla</i> = šala	smešan , šaljiv, lakrdijaški komad
• burza	fr. <i>bourse</i> // ital. <i>borsa</i> = koža, krzno, tulum za vino	mesto za poslovni i trgovački svet radi zaključivanja poslova
• buržuj	fr. <i>bourgeois</i>	1. stanovnik grada 2. pripadnik buržoaske klase 3. malograđanin, filistar
• butikaš	fr. <i>boutique</i>	vlasnik prodavnice sa modnom odećom
C		
• celofan	lat. <i>cella</i> + grč. <i>fanos</i> = svetao // nem. Zellophan, Cellophan // fr. <i>cellophane</i>	veštačka, tanka, prozirna plastična masa
• centar	lat. <i>centrum</i> // grč. <i>kentron</i> = središte	1. tačka koja je jednako udaljena od svih tačaka obima 2. središte 3. ustanova koja objedinjuje srodne delatnosti 4. tačka igrališta, odakle počinje igra 5. mesto velike koncentracije neke delatnosti
• centarfor	eng. <i>centre - forwards</i>	vođa navale , centarfor (u fudbalu)
• centrala	lat. <i>centralis</i> = središni	1. glavni grad 2. središte vrhovne vlasti 3. mesto gde su glavna postrojenja tehničke ustanove
• cifra	arap. <i>šifr</i> = znamenka, ništica	1. brojka, brojni znak 2. cifranik
• ciganin	grč. <i>a-</i> = ne + <i>thigano</i> = pipnuti	1. Ciganin, Rom 2. koji se stalno seli, nomad 3. koji je sklon sitnim prevarama
• cigara	šp. <i>cigarro</i>	1. ručno umotani duvanski listovi za pušenje 2. cigareta
• ciklama	grč. <i>kyklos</i> = krug // nem. Zyklamen // lat. <i>cyclamen</i>	1. šumska i ukrasna biljka 2. nijansa ljubičaste boje
• cilindar	grč. <i>kylindros</i> = valjak	1. valjak, oblica 2. visoki tvrdi šešir u obliku valjka 3. šuplje telo valjkastog oblika 4. geometrijsko telo koje nastaje pomakom kruga
• cimbal	grč. <i>kýmbalon</i> // nem. <i>Zymbal</i>	muzički instrument
• cimnuti	ital. <i>cima</i> = konop koji se prebacuje kad se brod veže	1. zatezati, vući 2. mamiti, vabiti
• cinober	grč. <i>kinnabaris</i> = zmajeva krv // lat. <i>cinnabaris</i> // nem. <i>Zinnober</i>	1. rumenica, živin sulfid žuto-crvene boje 2. žučkasto-crvena nijansa

• cipovka	mađ. <i>cipó</i>	beli kruščić
• cirkončić	pers. <i>zargun</i> = zlatan	dragi kamen
• cirkus	lat. <i>circus</i> = krug, obruč // grč. <i>kirkos</i> = soko koji kruži u vazduhu	1. ograđen kružni prostor za razna nadmetanja 2. okruglo mesto za artistske produkcije 3. bučno šaljiv prizor 4. pometnja, zbrka
• citadela	ital. <i>cittadella</i>	1. tvrđava za odbranu varoši 2. sastav oklopne zaštite vitalnih brodskih delova
• citāt	lat. <i>citatum</i> < <i>citare</i> = pozvati	mesto doslovno navedeno iz knjige ili spisa
• citron	grč. <i>kitron</i> = limun // lat. <i>citrus</i>	limun (drvo i plod)
• cug	nem. <i>Zug</i>	1. voz, železnice 2. povorka 3. gutljaj 4. potez (u šahu)
• cugati	nem. <i>zug</i>	piti, pijuckati
• cverglan	nem. <i>Zwergel</i> < <i>Zwerg</i> = patuljak	domaća patuljasta kokoš
• cviker	nem. <i>Zwicker</i>	naočare
Č		
• čarapa	tur. <i>corap</i> // arap. <i>gāwrāb</i> // pers. <i>gūrāb</i>	pleteni ili platneni deo obuće koji obuva stopalo, nogu do kolena ili celu nogu
• čarda	mađ. <i>csárda</i>	gostionica izvan naselja
• čardak	tur. <i>cardak</i>	1. letnjikovac 2. prostorija na spratu 3. koš na stubovima za sušenje kukuruza 4. stražarnica na granici
• čardaš	mađ. <i>csardas</i>	mađarski narodni ples
• ček	engl. <i>cheque</i>	bankovna uputnica
• čelik	tur. <i>celik</i>	vrsta metala, nado, ocal
• čempres	lat. <i>cipressus</i> < grč. <i>kypárisos</i>	zimzeleno crnogorično stablo, cipres
• čerez	rus. <i>чѐpez</i> = kroz, preko	kroz
• čerga	tur. <i>cerge</i>	ciganski šator
• čilaš	tur. <i>çilat</i> = pegav, šaren konj	1. konj sa šarenim pegama 2. žerav
• čingara	grč. <i>kýmbalon</i> // nem. <i>Zymbal</i>	1. zvono prepoznatljivog zvuka što se veši stoci o vrat 2. klepetuša, medenica
• čivija	tur. <i>çivi</i> = čavao	1. drveni klin 2. kuka koja ima navoj
• čiviluk	tur. <i>çivilik</i>	vešalica za haljine
• čizma	mađ. <i>csizma</i> // tur. <i>fizme</i>	1. kožna cipela sa visokom sarom 2. gruba vojnička vlast
• čoban/ica	tur. <i>çoban</i> // pers. <i>šubān</i>	1. pastir 2. onaj koji napasa stoku na nomadski način 3. sirov čovek, <i>geak</i>
• čokot	tur. <i>çotuk</i> = koren stabla na površini zemlje	1. struk loze sadnice, grm loze na jednom koren 2. klip kukuruza
• čoporativno	mađ. <i>csoport</i>	u čoporu, kolektivno, masovno, zajedno
• čorba	tur. <i>çorba</i> , <i>şorba</i> // pers. <i>šūrbā</i> , <i>šūrbağ</i>	gusto jelo s komadima mesa ili ribe i povrća

• čorda	mađ. <i>csorda</i>	krdo
• čuka	alb. <i>çukë</i>	1. vrh brda 2. brdo s jedne strane strmo, s druge blaže nagnuto
• čukun-	tur. <i>kökün</i> = koren	drugi stepen krvnog srodstva u uzlaznoj i silaznoj liniji
Ć		
• ćef	arap. <i>kayf</i> // tur. <i>keyif</i>	1. radost 2. raspoloženje 3. uživanje
• ćilim	tur. <i>kilim</i> // pers. <i>kilim</i>	sag, tepih, zastirač za podove i zidove
• ćorisati	tur. <i>kör</i> < <i>körlük</i> = zaslepljenost	1. biti slep na jedno oko, biti ćorav 2. krasti, mažnjavati
• ćošak	tur. <i>köse</i> // pers. <i>kūše</i>	ugao, kut
D		
• dahija	tur. <i>dayi ujak</i> = janičarski starešina	silnik koji je nedisciplinovan u odnosu na vlast
• daire	arap. <i>da'ira</i> = krug // tur. <i>daire</i>	udaraljka, vrsta udaračkog instrumenta
• dama	fr. <i>dame</i> // ital. <i>dama</i> // lat. <i>domina</i>	1. gospođa, gospa, plemićkinja, vlastelinka 2. ženska osoba partner kavaljeru 3. figura (u kartama) 4. igra sa pločicama na ploči crno-belih polja
• damast	ital. <i>damasto</i> < lat. <i>Damascus</i> // grč. <i>Damaskós</i> // arap. <i>Dimišq</i>	svileni, vuneni ili platneni materijal sa cvetovima
• dar	grč. <i>doron</i>	1. dar, poklon 2. prirodna sposobnost
• darmar	tur. <i>tarumar</i> // pers. <i>tār-u mār</i>	metež, zbrka, nered
• dasa	sansk. <i>dāsa</i> = rob	čovjek, muškarac, muškarčina
• datum	lat. <i>datum</i>	podatak o vremenu, mestu, danu, mesecu
• debilan	lat. <i>debilis</i>	1. maloumni, slaboumni 2. koji boluje od debilnosti
• decembar	lat. <i>decem</i> = deset	decembar, dvanaesti mesec u godini
• dekor	fr. <i>decor</i> < lat. <i>decoratio</i> = ukras	1. nakit, ukras 2. lepota, ures 3. opremljenost pozornice
• delinkvent	lat. <i>delinquere</i> = činiti krivo	prestupnik, zločinac
• demokratija	grč. <i>demos</i> = narod + <i>kratos</i> = vlada	demokratija
• demon	grč. <i>daimon</i> = stvar božanske prirode	1. božanstvo 2. natprirodno biće, duh 3. dobar ili zao genij 4. pali anđeo, zli duh
• demonstracija	lat. <i>demonstratio</i> < <i>demonstrare</i> = pokazati	1. javno prikazivanje 2. deo nastavnog procesa 3. manifestacija
• deranžirati	fr. <i>deranger</i>	uznemirivati, remetiti, ometati
• detalj	fr. <i>detail</i>	pojednost, podrobnost, sitnica
• deterđžent	lat. <i>detergere</i> = očistiti	hemijsko sredstvo za čišćenje i pranje
• diferencijacija	lat. <i>differentia</i> = razlika	razlikovanje
• dijamant	fr. <i>diamant</i> // grč. <i>adamas</i>	1. kristalisan ugljenik 2. izuzetni talenat
• dijaazon	grč. <i>Dia-</i> = kroz + <i>pas</i> = sav	obim jednog glasa ili instrumenta
• diksi	lat. <i>dicere</i> = reći, kazati	1. rekao sam, gotov sam 2. pravac u džezu

Multijezični mozaik u stihovima ...

• dil	engl. <i>deal</i>	1. dogovor, sklopljeni posao 2. naziv za sve poslove u vezi sa drogom
• dilema	grč. <i>dilemma</i> < <i>di-</i> = dvojni + <i>lemma</i> = premisa	1. nedoumica, nedoumlje 2. dvočlana pretpostavka
• dinamit	grč. <i>dynamis</i> = moć, sila	1. razorna materija, eksploziv razorne snage 2. onaj koji je živahan, dinamičan
• dinar	lat. <i>denarius</i> = 10 kao novčić	1. novčana jedinica 2. novac uopšte
• dinastija	grč. <i>dynasteia</i> = vlast, moć	1. vladalačka loza 2. sled moćnih osoba 3. oni koji prenose ili nasleđuju privilegije
• diploma	grč. <i>diploma</i> = dvostruko pismo	1. povelja o imenovanju, odlikovanju 2. uverenje o položenim ispitima
• dirigent	lat. <i>dirigens</i>	1. upravljač, upravnik, rukovodilac 2. onaj koji diriguje orkestrom 3. u sportu igrač koji organizuje igru
• disk	grč. <i>diskos</i>	1. okrugla ploča od kamena, železa ili drveta 2. pločica izgrađena od hrskavice 3. sredstvo za čuvanje podataka (u kompjuteru)
• displej	engl. <i>display</i>	1. pisane poruke koje se odnose na funkcije uređaja kojem pripadaju 2. veliki ekran na kojem se emituju oglasne poruke
• divan	tur. <i>divan</i>	1. turski državni savet 2. carinarnica 3. sofa sa jastucima
• divaniti	tur. <i>divan</i> = zbirka spisa, članaka, pesama	1. govoriti 2. pričati, razgovarati
• dizel	nem. <i>Diesel</i>	1. motor sa unutrašnjim sagorevanjem visokog stepena kompresije na naftu 2. tečno gorivo za strojeve sa Dieselovim motorom
• doktor	lat. <i>doctor</i>	1. učen čovek ,naučnik 2. lekar
• dolar	engl. <i>dollar</i>	novčana jedinica
• dolče	ital. <i>dolce</i>	slatko, umilno
• dolma	tur. <i>dolma</i>	1. nasip 2. nadev od mlevenog mesa i riže
• dom, domaći	fr. <i>dome</i> // ital. <i>duomo</i> // lat. <i>domus</i>	1. saborna crkva čiji je krov izrađen u kubetima 2. svaka građevina sa takvim krovom 3. kuća
• dominirati	lat. <i>dominari</i> = savladati	1. vladati, imati prevlast 2. gospodariti
• Don	šp. Don	gospodin, titula kneževa i sveštenika
• donacija	lat. <i>donatio</i> < <i>donare</i> = darovati	1. poklanjanje 2. ukupnost predmeta koji su darovani
• dosije	fr. <i>dossier</i>	naslon, zavoj, svežanj akata
• drama	grč. <i>drao</i> = činiti, raditi	1. pesnička vrsta 2. događaj sličan drami
• drap	fr. <i>drap</i> // ital. <i>drappo</i> // nem. <i>Drap</i> = tkanina slična koži	1. čoha, sukno 2. koji je boje peska
• driblati	engl. <i>dribble</i>	manevrirati loptom, varakati u fudbalu

• druid	lat. <i>druides</i>	sveštenik svetog hrasta kod starih Kelta
• drum	grč. <i>dromos</i> = ulica, put	ulica, put
• dubler	fr. <i>doubleur</i>	lice u pozorištu koje zamenjuje glavnog junaka u izvođenju opasnih scena, dvojniki, kaskader
• dućan	tur. <i>dükkyan</i> // arap. <i>duhkān</i>	1. trgovačka radnja 2. trgovina
• dućandžija	tur. <i>dükkyan</i> // arap. <i>duhkān</i>	vlasnik dućana
• dud	tur. <i>dut</i> // pers. <i>tut</i>	1. murva 2. sisa
• dugme	pers. <i>tukme</i> // tur. <i>diigme</i>	puce na odevnom predmetu
• dukat	grč. <i>doukas</i> // ital. <i>ducato</i> = vojvoda	1. zlatni i srebrni novac 2. vojvodstvo, kneževina
• dupli	lat. <i>duplum</i>	dvostruki, dupli
• dušman	tur. <i>düşman</i> // pers. <i>dušmen</i>	neprijatelj, protivnik
DŽ		
• džabe	tur. <i>caba</i>	1. besplatno, badava 2. vrlo jeftino 3. uzalud
• džambo	engl. <i>jumbo</i>	četvoromotorni avion
• džandar	tur. <i>canta</i>	lopov tašni
• džep, džeparac	arap. <i>giayb</i>	1. platnena kesica prišivena u odelu za nošenje stvari 2. novac (kao količina)
• džet	engl. <i>jet</i>	mlaznjak
• džidža	tur. <i>cici</i>	1. dečja igračka 2. imitacija pravog nakita
• džin, džinovski	arap. <i>ginn</i> // tur. <i>cin</i>	div, gorostas, ispolin
• džipadžija	engl. <i>jeep</i>	vlasnika džipa (vrsta malih, lakih automobila)
• džoging	engl. <i>jogging</i>	sporo trčanje
• džoker	engl. <i>joker</i> // lat. <i>jocus</i> = igra	1. figura u kartama 2. ključni argument u diskusiji 3. ono što se može upotrebiti kao zamena
• džudo	jap. <i>judo</i> < <i>rou</i> = meko + <i>do</i> = put, način + <i>ka</i> = osoba	japanska borilačka veština
• džukac	tur. <i>cühela</i> // arap. <i>ğuhālā</i>	1. psina, gadan pas skitnica 2. lenjivac 3. loš čovek
• džumbus	tur. <i>cümbüs</i> // pers. <i>ğunbiš</i>	1. zabava, igra, nered 2. vrevica, galama, graja
Đ		
• đakon	grč. <i>diakonos</i>	1. pomoćnik biskupa 2. đakon, najniži stepen sveštenečkog reda
• đavo	grč. <i>diavolos</i> = klevetnik	1. demon, đavo, satana 2. zlo, opak 3. zla osoba
• đeram	tur. <i>cereme</i> = kazna	1. kazna, nadoknada 2. lenjivac 3. vrsta bunara
• đerdan	tur. <i>gerdan</i> // pers. <i>gerdān</i> = vrat	ogrlica kao deo narodne nošnje
• đilkoš	mađ. <i>gyilkos</i> = ubojica	mlad čovek, pun snage, kicoš, danguba
• đinđuvati se	mađ. <i>gyöngy</i> = biser	šminkati se, doterivati se, ulepšavati se
• đurđevak	ital. <i>giorgina</i>	biserni cvet, carsko cveće, baber, gumbelija

• đuskati	tur. <i>güsmek</i> = naljutiti	1. udarati s vremena na vreme nogom o tlo 2. u narodnim kolima igrati tako da se čuju udarci nogom o tlo
E		
• ekran	fr. <i>esgap</i>	1. platno na koje se projektuju slike sa filmske trake 2. deo televizora na kome se pojavljuje slika
• ekspesan	lat. <i>expressus</i> = istisnut	1. izrečan, jasan 2. hitar, brz, brzovozni
• elan	fr. <i>elan</i>	polet, zamah, ushićenje, zanos, oduševljenje
• elegantan	lat. <i>elegans</i> = ukusan, probirljiv	gospodski, lep, fin, sa puno ukusa
• elektro-	grč. <i>elektron</i> = čilibar	putem elektriciteta
• elemenat	lat. <i>elementum</i> (počelo prema poretku slova l m n: el em en)	1. osnova, načelo, bitan deo 2. sastavni deo 3. osoba loših postupaka 4. osnovni matematički pojam
• eliminirati	lat. <i>limen</i> = prag	izbaciti, isterati, udaljiti, izostaviti
• emigrant	lat. <i>emigrans</i> < <i>emigrare</i> = preseliti	1. iseljenik 2. onaj koji pobegne iz otadžbine
• emocija	nlat. <i>emotio</i> < <i>e</i> - + lat. <i>movere</i> = pokrenuti	uzbuđenje, uzrujanost, afekat
• epizoda	grč. <i>epeisodion</i> = umetak, dodatak	1. samostalni deo u romanu 2. sporedna radnja
• epoleta	fr. <i>epaulette</i> < <i>épaule</i> = rame	naramenica na kojoj stoji znak vojnog čina
• era	lat. <i>aera</i>	doba, vreme, razdoblje
• erotski	grč. <i>eros</i> = spolna ljubav	erotski
• eskivirati	fr. <i>esquiver</i> = izbeći	vešto izbeći protivnikov napad
• etnički	grč. <i>ethnikos</i> = narodni	narodni, nacijski
F		
• fabrika	lat. <i>faber</i> = izrađivač	tvornica
• faca	lat. <i>facies</i> = lice	1. lice, izgled 2. uočljiva ličnost
• fajront	nem. <i>Feierabend</i>	prestanak sa radom
• fakat	lat. <i>facere</i> = činiti, <i>factum</i> = delo	delo, događaj, činjenica
• fakir	arap. <i>faqir</i> // tur. <i>fakir</i> = siromah	vrsta akrobate istočnog porekla
• faks	lat. <i>facultas</i> = sposobnost	1. prirodna sposobnost 2. fakultet 3. fax
• faktor	lat. <i>facere</i> = činiti, <i>factor</i> = faktor	činilac, činitelj
• falš	nem. <i>falsch</i>	1. pogrešan, rđav, lažan 2. krivotvoran
• falta	nem. <i>Falte</i>	bora, nabor, falda
• familija	lat. <i>familia</i>	1. porodica 2. mafijaška banda
• fan	engl. <i>fan</i> < <i>fanatic</i> = zadrž, fanatičan	odani pristalica, navijač
• fanfaron	fr. <i>fanfaron</i> // šp. <i>fanfurrón</i>	1. brbljavac, razmetljivac 2. ljuta paprika
• fank	engl. <i>funk</i>	vrsta naglašenog ritma

Multijezični mozaik u stihovima ...

• fantom	fr. <i>fantome</i> // grč. <i>fantasma</i> = prikaz	1. avet 2. varljiva slika, utvara 3. opasna osoba manijakalnih sklonosti
• farba	nem. <i>Farbe</i>	boja
• fasada	fr. <i>facade</i> < lat. <i>facies</i> = lice	1. prednja strana, lice (građevine) 2. spoljašnji izgled
• fašista	ital. <i>fascista</i> < lat. <i>fascia</i> = svežanj	pristalica fašizma
• fazon	fr. <i>facon</i> // lat. <i>factio</i> = činjenje	1. rad, izrada 2. kroj, način nošnje 3. spoljašnji izgled 4. šala, fora
• federalan	lat. <i>foederalis</i> < <i>foedus</i> = savez	savezni
• felga	nem. <i>Felge</i>	1. kotao automobila (metalno kolo bez gume) 2. naplatak, oplatnica
• fenjer	grč. <i>phanari</i> // tur. <i>fenar</i>	svetiljka
• fer	engl. <i>fair</i>	besprekoran, pristojan, častan
• ferija	fr. <i>féerie</i>	1. priča bajkovitog sadržaja 2. odmor, raspust
• feš	nem. <i>fesch</i>	pristao, elegantan, skladan
• fićok	nem. <i>Viertel</i> = četvrti deo	1. staklena bočica od pola decilitra obično za rakiju 2. raklec, čokanj
• figurica	lat. <i>figura</i> = lik, oblik, slika	1. lik 2. pojava, prilika 3. stas 4. zadana kretnja u plesu
• fijaker	fr. <i>fiacre</i> < hotel St. Fiacre u Parizu	kočije u službi uličnog saobraćaja po gradovima
• filc	nem. <i>Filz</i>	1. vrsta netkanog tekstila 2. fini mulj
• filigran	fr. <i>filigrane</i> < lat. <i>filum</i> = nit + <i>granum</i> = zrna	1. umetnički mrežast rad od zlatne ili srebrne žice 2. vođeni žig na hartiji
• film	engl. <i>film</i>	1. nežna kožica 2. filmski komad 3. traka za snimanje
• fin	fr. <i>fin</i> // nem. <i>fein</i>	tanan, utančan, sitan, odličan, čist, prepreden
• finans	lat. <i>finis</i> = granica, kraj // fr. <i>finance</i>	finansijski službenik koji suzbija krijumčarenje
• finta	ital. <i>finta</i> < lat. <i> fingere</i>	1. pretvaranje 2. prevara, podvala
• firanga	nem. <i>Vorhang</i>	prozorska zavesa, zastor
• firma	ital. <i>firma</i> = potpis	1. trgovačka kuća, preduzeće 2. natpis nad radnjom 3. osoba poznata po lošim osobinama 4. poznat brend
• fizički, fizika	grč. <i>physis</i> = priroda	nauka o prirodi
• flaša	nlat. <i>flasco</i> // nem. <i>Flasche</i>	boca
• fluid	lat. <i>fluidum</i> < <i>fluere</i> = teći	tečnost, tečno telo
• fobičan, fobija	grč. <i>fobos</i> = strah	patološki strah
• fol	ital. <i>folia</i> = priča, zagonetka	laž, obmana, prevara
• foler	ital. <i>folia</i> = priča, zagonetka	on koji izmišlja, koji udvara
• fond	fr. <i>fond</i> // lat. <i>fundus</i> = temelj	osnovni kapital, suma novca
• forinta	mađ. <i>forint</i> // ital. <i>fiorino</i>	novčana jedinica
• forma	lat. <i>forma</i> = oblik	oblik, uzor, kalup, obrazac

• forsirati	fr. <i>forcer</i> // nem. <i>forsieren</i>	ubrzati posao, prisiliti, nagnati, iznuditi
• fosfor	grč. <i>fos</i> = svetlost + <i>fero</i> = nositi	svetlonosac, hemijski elemenat
• fosil	lat. <i>fossilis</i> = iskopan	okamenjena biljka ili životinja
• fotograf	grč. <i>fos</i> = svetlost + <i>grafo</i> = slikati	izrađivač fotografskih slika
• fotografija	grč. <i>fos</i> = svetlost + <i>grafo</i> = slikati	1. snimak 2. postupak kojim se izrađuju slike predmeta
• frajer	nem. <i>frei</i>	privlačan momak
• frei	nem. <i>frei</i>	slobodan, besplatan
• frajl(ic)a	nem. <i>Fraulein</i>	gospođica
• freska	ital. <i>fresco</i> = svež	slika izrađena vodenim bojama na zidovima u crkvama i manastirima
• frišak	nem. <i>frisch</i> = svež	svež, prohladan
• front	fr. <i>front</i> // lat. <i>frons</i> = čelo	1. spoljašnja strana 2. prvi borbeni red
• frtalj	nem. <i>Viertel</i> < <i>vierter</i> = četvrti + <i>teil</i> = deo	1. firtl 2. četvrtina, kvarat
• fruštuk	nem. <i>Friihstuck</i>	doručak
• fudbal, fudbalica	engl. <i>football</i>	1. nogometna lopta 2. nogomet
• funkcija	lat. <i>functio</i> = vršenje	rad, radnja, služba, zadatak
• furati	nem. <i>Fuhre</i> = vožnja	1. voziti se 2. nositi se 3. odevati 4. provoditi, pristajati 5. zabavljati se sa nekim
• furešt	ital. <i>forestiere</i>	stranac
• furuna	tur. <i>furun</i>	1. lomena peć 2. zemljana pekara
G		
• gajba	ital. <i>gabbia</i>	1. krletka, kavez 2. premala soba ili stan 3. rešetkast sanduk za prenošenje voća i pića 4. zgoditak u fudbalu
• gajde	tur. <i>gayda</i>	muzički instrument sa mešinom
• gajtan	tur. <i>gaytan, kaytan</i>	1. svilena upredena ili pletena vrpca za porublivanje i ukrašavanje odeće 2. izolirane žice presvučene gumom
• gala	ital. ,fr., šp. <i>gala</i>	1. svečani ukras 2. svečana nošnja 3. svečana priredba
• galija	ital. <i>galea</i>	trgovački i ratni brod na vesla, galera
• galop	fr. <i>galop</i> // ital. <i>galoppo</i>	1. trk konja pri čemu se konj kreće napred u skokovima 2. brzi društveni ples
• gangster	engl. <i>gangster</i>	1. član razbojničke i ucenjivačke družine 2. nitkov, varalica 3. pripadnik mafije
• garancija	fr. <i>garantie</i>	1. jemstvo, osiguranje 2. sigurnost 3. jamstveni list
• garderoba	fr. <i>garde-robe</i>	1. soba ili orman gde se čuva odelo ili rublje 2. prostorija u pozorištu za pripremu glumaca

• gas	engl. <i>gas</i>	1. plin 2. ubrzanje
• geg	engl. <i>gag</i>	1. šala u slici 2. prevara, podvala, smicalica
• gej	engl. <i>gay</i>	homoseksualac
• gemišt	nem. <i>Gemischt</i> < <i>mischen</i> = mešati	1. razna vrsta prerađevina od mesa u narezu 2. vino sa gaziranim vodom
• gen	grč. <i>genos</i> = rod	strukturalna jedinica nasleđa
• generacija	lat. <i>generatio</i> = rođenje, narastaj	1. postajanje, pokolenje 2. produkcija, proizvodnja 3. stepen tehnološkog razvoja u kompjuteru
• general(an)	lat. <i>generalis</i> = opšti	opšti, glavni, vrhovni
• genij	lat. <i>genius</i> = duh // fr. <i>genie</i>	čovjek urođene snage duha koja dolazi do izražaja kao originalna moć shvatanja
• genijalac	lat. <i>genius</i> // fr. <i>genie</i>	jako pametan
• genijalan	lat. <i>genialis</i>	1. koji je po svojim urođenim duhovnim osobinama izvanredno jak 2. koji je izuzetno napravljen
• geografski	grč. <i>geographikos</i> < <i>geo-</i> = zemlja + <i>grafo</i> = pisati	zemljopisni
• gest	lat. <i>gestus</i> < <i>gerere</i> = vršiti // nem. <i>Geste</i>	1. pokret koji se pravi telom ili rukom pri govoru 2. čin dobre volje i pažnje
• geto	ital. <i>ghetto</i> < <i>gettare</i> = bacati	deo varoši koji su vlasti u Italiji, Nemačkoj određivale Jevrejima za stanovanje
• gimnazijski	grč. <i>gymnasion</i> = vežbalište	1. mesto gde su mladići vršili telesna vežbanja, igralište 2. vezan za gimnaziju
• gitara	šp. <i>guitarra</i> // fr. <i>guitare</i> // ital. <i>chitarra</i> // grč. <i>kithara</i>	muzički žičani instrument
• glečer	lat. <i>glaciarium</i> // nem. <i>Gletscher</i>	lednik, ledenjak
• globus	lat. <i>globus</i>	1. slika zemljine lopte 2. zemaljska kugla
• goblen	fr. <i>gobelins</i>	1. vez tehnikom polukružica kojim se izrađuju slike i ukrasni predmeti 2. umetnički ćilim
• granata	lat. <i>granum</i> // ital. <i>granata</i> // nem. <i>Granate</i>	valjkasto zrno sa jakim razornim punjenjem
• grandoman	lat. <i>grandis</i> = velik + grč. <i>maino</i> = biti lud	golemaš, čovek koji boluje od ludila veličine
• grafit	grč. <i>grapho</i> = pisati	1. mek, mastan ugljenik 2. ulična zidna umetnost
• gramofon	grč. <i>gramma</i> = slovo + <i>foni</i> = glas	aparatus pomoću koga se reprodukuju zvukovi
• gratis	lat. <i>gratis</i> = slobodno	badava, besplatno, džabo
• gravitacija	lat. <i>gravitas</i> = težina	privlačna sila između materijalnih delića u vasioni, pod čijim se uticajem vrše kretanja nebeskih tela
• griz	nem. <i>Gries</i>	1. krupno samleveno brašno 2. vrsta jela sa mlekom

• grof	nem. <i>Graf</i>	plemička titula
• groš	nem. <i>Groschen</i> // lat. <i>grossus</i> = debeli	srebrni novac razne vrednosti
• grupa	fr. <i>groupe</i> // ital. <i>gruppo</i>	skupina, skup, gomila, muzički ansambl
• gustirati	ital. <i>gusto</i> < lat. <i>gustus</i> = ukus	piti polako sa uživanjem
H		
• hacijenda	šp. <i>hacienda</i> < lat. <i>facienda</i> : koje treba napraviti	1. veće imanje, dobro 2. raskošna kuća 3. vikendica
• hajdučija	arap. <i>haydud</i> = skrenuti s pravog puta // <i>haydu</i> = vojnik, odmetnik, razbojnik	1. život hajduka 2. skrovište hajduka 3. razbojništvo
• haos	grč. <i>chaos</i>	zbrka, nered, darmar
• harati	tur. <i>haram</i> // arap. <i>haram</i>	1. pustošiti, razarati 2. pljačkati 3. vladati (o bolestima)
• harlekin	ital. <i>arlecchino</i>	1. lakrdijaš, pajac 2. šaljiv tip iz italijanske komedije
• harmonika	grč. <i>harmonia</i> = sklad	1. nauka o zakonima po kojima se vezuju akordi 2. predmet ili vozilo koje u sebi ima pomični deo nalik na harmoniku 3. muzički instrument sa tipkama
• heklati	nem. <i>heckeln</i>	1. plesti iglom kukačom, kukičati 2. teturati, posrtati 3. praviti stalno iste nesvesne pokrete rukom
• hemija, hemijski	grč. <i>heo</i> = liti	nauka koja se bavi promenama u materiji
• hepiend	engl. <i>hapi</i> = srećan + <i>end</i> = kraj	prijatan završetak
• herc	nem. <i>Herz</i>	1. srce 2. srce (u kartama) 3. hrabrost
• Herend	mađ. <i>Herend</i>	mali grad u Mađarskoj čuven po porcelani
• heretik	grč. <i>heresis</i> = izbor	jeretik, apostat
• heroj	grč. <i>heros</i> = junak	junak, hrabar čovek
• hetero	grč. <i>heteros</i> = drugi	predmetak u složenicama sa značenjem: drugi, razni
• hibridan	lat. <i>hibrida</i> = melez	melezni, nastao ukrštanjem više vrsta
• hijeroglif	grč. <i>hieros</i> = sveti + <i>glifo</i> = vajati	1. hijeroglifsko pismo 2. nečitko, nerazumljivo
• hiljada	grč. <i>khilias</i>	hiljada, tisuća
• hipici	engl. <i>hip</i> = potištenost, čemer	hipici
• hipohondar	grč. <i>hipo</i> = ispod + <i>hondros</i> = hrskavica	onaj koji se boji bolesti
• hit	engl. <i>hit</i> = pogodak, udarac	muzičko ili književno delo sa velikom popularnošću
• hitlerski	nem. Hitler	nacionalsocijalistički
• honorar	lat. <i>honorarium</i> < <i>honor</i> = čast, ugled	novčana nagrada (lekarima, nastavnicima, piscima)
• horda	tur. <i>ordu</i> = vojska	1. administrativno-vojni oblik organizacije turskih i mongolskih naroda 2. divlja, neobuzdana rulja
• horor	lat. <i>horror</i> = užas	1. groza, jeza, užas, gnušanje 2. film strave
• horoskop	grč. <i>hora</i> = čas + <i>skopeo</i> = posmatram,	proricanje sudbine po položaju zvezda u času rođenja nekog

Multijezični mozaik u stihovima ...

	gledam	čoveka
• hohštapler	nem. <i>Hochstapler</i>	otmena varalica
• hotel	fr. <i>hotel</i>	moderno uređena gostionica sa sobama za prenočište
• hrizantema	grč. <i>hrysos</i> = zlato + <i>anthos</i> = cvet	zimski ruža, ivanjska ruža
• hronika, hroničan	grč. <i>hronikos</i> = vremenski	letopis
• humoreška	lat. <i>humor</i> = vlaga // engl. <i>humor</i>	šala, vedro raspoloženje
• husar	mađ. <i>huszár</i>	lako naoružan mađarski konjanik
I		
• ideal(an)	grč. <i>idea</i> = pojava, lik, svojstvo	uzor, savršenstvo
• idol	grč. <i>eidolon</i> = slika	predmet slepog obožavanja i poštovanja
• ikebana	jap. <i>ikebana</i> = živo cveće	veština aranžiranja cveća
• ikona	grč. <i>eikon</i> = slika	slika nekog božanstva ili svetitelja
• ilegala	lat. <i>illegalis</i> = nezakonski	skrivanje
• iluzija	lat. <i>illusio</i> < <i>illudere</i> = igrati se, ismejavati, varati	čulna obmana, varka, uobraženje
• imbecil	lat. <i>imbecillus</i> = slab	koji je duševno ili telesno slab, maloumnik
• impotentan	lat. <i>impotens</i> = koji nema snage	nemoćan, nesposoban muškarac
• inat	tur. <i>inat</i> // arap. <i>inād</i>	prkos, tvrdoglavost
• incident	lat. <i>incidens</i> < <i>incidere</i> = dogoditi se, upasti	1. slučaj, događaj 2. primedba, upadica
• index	lat. <i>index</i> = pokazivač	1. spisak, registar, popis 2. studentska knjižica
• indiskretan	lat. <i>indiscretus</i> = nerazlučen	1. suviše radoznao 2. nerazborit, nesmotren
• infantilan	lat. <i>infantilis</i> = nezreo	dečji, detinjast, maloletan, nedorastao
• institucija	lat. <i>institutio</i>	1. ustanova, zavod 2. dugotrajno ustaljeni običaj 3. temeljan deo ili propis života zajednice; status, uredba
• intarzija	ital. <i>intarsia</i> < arap. <i>taršī</i> = sklop	umetničko ukrašavanje predmeta od drveta
• intelektualac	lat. <i>intellectus</i> < <i>intelligere</i> = razumeti	1. obrazovan čovek, čovek posvećen duhovnom ili naučnom radu 2. inteligentan čovek
• interpretacija	lat. <i>interpretatio</i> < <i>interpretare</i> = tumačiti, posredovati	1. tumačenje, objašnjavanje, izlaganje 2. prikazivanje
• intervju	engl. <i>interview</i>	razgovor, ispitivanje
• inžinjer	fr. <i>ingenieur</i> < lat. <i>ingeniare</i> = opremiti, nacrtati	1. izrađivač ratnih oružja 2. obrazovan tehničar koji rešava zadatke podizanja mostova, građevina 3. fakultetski obrazovan čovek tehničke i tehnološke orijentacije
J		
• jakna	nem. <i>Jacke</i>	kratak muški ili ženski gornji kaput, jaka, kaputić

• januar	lat. <i>Janus</i> (bog)	januar, prvi mesec u godini
• jaran	tur. <i>yanan</i> // pers. <i>yārān</i> < <i>yār</i> = prijatelj	1. prijatelj, drug 2. ljubavnik
• jeftin	grč. <i>phtenos</i> < <i>euthenos</i> = uspešan	1. koji nije skup 2. slab, loš 3. vulgaran, prostački
• jelek	tur. <i>yelek</i>	prsluk, deo narodne muške ili ženske odeće bez rukava
• jogurt	tur. <i>joghurt</i>	vrsta kiselog mleka u tečnom stanju
• jul	lat. <i>Julius</i> < Julije Cezar	jul, sedmi mesec u godini
• jun	lat. <i>Junius</i> < Juno (boginja)	jun, šesti mesec u godini
• juriš	tur. <i>yürüyüş</i> < <i>yürümek</i> = hodati	navala, napad
K		
• kačket	fr. <i>casquette</i> < <i>casque</i> = kaciga	kapa sa štitom, oficirska kapa
• kadar	fr. <i>cadre</i> < lat. <i>quadrus</i>	službeništvo, činovništvo
• kadenca	ital. <i>cadenza</i>	1. odmor na poslednjem slogu 2. ritam 3. završni ton
• kadet	fr. <i>cadet</i> // mem. <i>kadett</i>	1. pitomac vojne akademije 2. sportista mlađeg uzrasta
• kafa	arap. <i>qahwa</i> // fr. <i>cafe</i>	kafa (drvo-plod)
• kafanski	tur. <i>kahvehane</i>	mesto, radnja u kojoj se kuva kafa
• kafe	fr. <i>cafe</i>	kafa (roba-piće), kafana
• kafeterija	engl. <i>cafeteria</i>	kafeterija
• kaiš	tur. <i>kayış</i>	1. remen, kožni opasač 2. obruč
• kajsija	tur. <i>kaysi</i>	vrsta voća
• kaktus	grč. <i>kaktos</i> = bodljikava trava	bodljikava mesnata biljka
• kaleidoskop	grč. <i>kalos</i> = lep + <i>eidōs</i> = vid, oblik + <i>skopeo</i> = gledati	optička naprava koja pokazuje umnožene predmete
• kalendar	lat. <i>calendae</i> = prvi dan u mesecu	1. tablica, popis dana i meseci 2. godišnjak 3. raspored obaveza 4. način računanja vremena
• kalkulant	nlat. <i>calculatio</i> = računanje	1. onaj koji kalkuliše 2. računar
• kalup	tur. <i>Kalıp</i> // arap. <i>qāleb, qālib</i> // pers. <i>kālib, kālbud</i>	1. obrazac, model, forma, oblik 2. omot, futrola
• kamara	tur. <i>kamara</i> = hrpa, gomila	1. gomila, hrpa 2. plast
• kamdžija	tur. <i>kamci</i>	bič, korbač potreban pri vođenju konjske zaprege
• kamera	lat. <i>camera</i> < grč. <i>kamara</i> = nadsvođena soba	1. sprava za snimanje slika 2. deo televizijskog sastava prenosa
• kamin	grč. <i>kaminus</i> = peć	peć, furuna, sobno ognjište
• kamuflirati	fr. <i>camoufler</i>	1. prurušiti 2. obojiti ratni materijal
• kanal	lat. <i>canalis</i> = oluk, brazda	veštačka reka, vodovod, oluk
• kanap	tur. <i>kınap</i> // arap. <i>qinnāb</i> // lat. <i>cannapis, cannabis</i> = konoplja	konopac, vrpca, uzica

• kandilo	grč. <i>kandilos</i> // lat. <i>candela</i>	svetiljka u kojoj gori žižak u ulju, uljanica
• kantar	tur. <i>kantar</i>	vaga, sprava za određivanje težine tela
• kantri	engl. <i>country</i>	vrsta muzike
• kapa	lat. <i>cappa</i>	1. kaluđerski ogrtač sa širokim rukavima i kapuljačom 2. odevni predmet za pokrivanje glave
• kapela	ital. <i>cappella</i>	crkvice
• kapetan	fr. <i>capitaine</i> // ital. <i>capitano</i>	1. poglavica, starešina 2. vojni čin u mornarici
• kara	tur. <i>kara</i> = crn	crn
• karabin	fr. <i>carabine</i> // ital. <i>carabina</i>	puška
• karakteran	grč. <i>charakter</i> = znamenje, značaj	ispravan, pošten, valjan
• karaš	nem. <i>Karausche</i> // nlat. <i>carassius</i>	slatkovodna riba srodna šaranu
• karavan	nem. <i>Karawane</i> // ital. <i>carovana</i> // pers. <i>kārwān</i>	1. privatni automobil posebne konstrukcije; karavan 2. prikolica za stanovanje koju vuče automobil
• kardiovaskularan	grč. <i>kardia</i> = srce + lat. <i>vascularis</i> = sudni	koji se tiče srca i krvnih sudova
• karijera	fr. <i>carriere</i> = trkalište // lat. <i>carraria</i> (<i>via</i>) = (staza) za kola	1. profesionalni životni put 2. zanimanje, profesija 3. napredovanje, uspešno uzdizanje u stručnosti
• kariran	fr. <i>carré</i>	četvrtast, kockast, koji je ukrašen kvadratima
• karmin	arap. <i>karmez</i> // ital. <i>carmino</i>	1. jako crvena boja, crveno mastilo 2. ruž za usne
• karner	ital. <i>carniera</i>	1. kožna lovačka torba 2. volan, nabor; nabrana traka od tankog materijala kao ukras na ženskoj odeći
• karo	fr. <i>carreau</i> // nem. <i>karo</i>	1. karta za igranje 2. kvadratni uzorak na platnu
• karta	grč. <i>khartes</i> = list papirusa	1. kruto parče papira 2. posetnica, dopisnica 3. mapa
• kasa	lat. <i>capsa</i> = kovčeg // ital. <i>cassa</i>	1. blagajna 2. metalni ormar gde se čuva novac
• kasarna	fr. <i>caserne</i> // nem. <i>Kaserne</i> // lat. <i>quaterna</i> = grupa od četiri vojnika	1. zgrada u kojoj stalno stanuje vojska 2. mnogoljudna zgrada za stanovanje
• kasirka	lat. <i>capsa</i> // ital. <i>cassa</i>	blagajnica
• kašmir	sskr. <i>kacmira</i> // fr. <i>cachemir</i>	mekana tkanina izrađena od kostreti kašmirskih koza
• kataklizma	grč. <i>kataklysmos</i> = poplava	1. potop 2. prevrat, slom
• katedrala	grč. <i>kathedra</i> = sedište	glavna, saborna crkva
• kavez	pers. <i>qafes</i> // tur. <i>kafes</i>	1. krletka 2. rešetke na prozorima 3. mesto gde nema slobode
• kavurma	tur. <i>kavurma</i>	1. čorba od iznutrica 2. ovčije ili svinjsko meso sa zalivenom mašću
• kej	fr. <i>quai</i> // engl. <i>quay</i>	1. ozidana obala 2. železnički peron
• kerefeke	mađ. <i>kerepelő</i>	1. čegrtanje, brbljanje 2. glupiranje 3. preterane manifestacije bez unutrašnje vrednosti
• kerem sepe	mađ. <i>kérem szépen</i>	molim lepo
• kesa	pers. <i>kīse</i> // tur. <i>kese</i>	1. vreća, džadžić, torba 2. papirna i plastična vrećica

Multijezični mozaik u stihovima ...

• kesten	grč. <i>kastanon</i> // lat. <i>castanea</i>	drvo i plod kestena
• kibicer	nem. <i>Kibitz</i>	1. radoznao posmatrač i savetnik nekog igrača pri igri karata 2. gledalac
• kibicovati	nem. <i>kibitzen</i>	posmatrati druge pri igranju karata
• kiks	nem. <i>kickser</i> // engl. <i>kick</i>	1. pogrešan ton duvačkog instrumenta 2. pogreška, omaška 3. promašaj lopte
• kila	grč. <i>chilio-</i> + <i>grammarion</i>	kilogram
• kinta	alb. <i>kintar</i> (1 / 100 od leka)	novac, pare, lova
• kis	mađ. <i>kis</i>	mali
• kitnikes	nem. <i>Quittenkäse</i>	želatinozan pekmez od dunje
• klapa	alb. <i>klapë</i>	društvo koje se često sastaje
• klasa	lat. <i>classis</i> = razred	1. razred, kolo 2. vrsta, odeljenje
• klasika	lat. <i>classicus</i> = koji pripada prvoj ili najvišoj klasi // fr. <i>classique</i> // nem. <i>klassisch</i>	1. ukupnost onoga što je vezano uz svet antike 2. trajno priznata vrijednost 3. stilsko razdoblje muzike 4. ono što se radi kao navika ili običaj
• klaustrofobičan	lat. <i>claudere</i> = zatvoriti + <i>phobos</i> = strah	koji pati od straha zbog zatvorenih prostora
• klavir, klavirski	lat. <i>clavarium</i> // fr. <i>clavier</i> // nem. <i>Klavier</i>	klavir, instrument sa dirkama i žicama
• klip	engl. <i>clip</i> = komad	1. klip, kratkometražni film za reklamiranje 2. ogoljeni deo kukuruza
• ključ	grč. <i>kleis</i> // lat. <i>clavis</i>	1. predmet kojim se brava otvara ili zatvara 2. alat kojim se steže 3. violinski ključ
• klovn	engl. <i>clown</i>	komedijaš, lakrdijaš
• klub	engl. <i>club</i>	uže društvo i mesto gde se takvo društvo sastaje
• kobra	port. <i>cobra</i> // lat. <i>colubra</i>	umija otrovnica
• kod	fr., engl. <i>code</i> // lat. <i>codex</i> = knjiga	međunarodni naziv za sistem znakova za signalizaciju i sporazumevanje
• kofer	grč. <i>kophinos</i> = korpa // fr. <i>coffre</i>	putnički sanduk, kovčeg, skrinja
• kojot	šp. <i>coyotl</i> // engl. <i>coyote</i>	životinja između lisice, kurjaka i psa
• koka	šp. <i>coca</i>	1. biljka čije mirišljivo i gorkog ukusa lišće žvaću radi njegovog stimulativnog dejstva 2. kokain 3. zrela žena
• koleginica	lat. <i>collega</i> < <i>cum</i> = sa + <i>legere</i> = čitati	drugarica sa posla ili sa studija
• kolekcija	lat. <i>collectio</i> < <i>colligere</i> = skupljati	1. zbirka 2. izbor uzoraka
• komad	grč. <i>kommation</i>	1. odeljen deo celine 2. pojedini primerak klase ili skupa 3. muzička ili literarna kompozicija 4. zgodna žena
• komandant	ital. <i>comandante</i> // lat. <i>commendare</i> = komandirati	zapovednik grada, tvrđave, vojne jedinice

Multijezični mozaik u stihovima ...

• kombinat	lat. <i>combinare</i> = spojiti	organizaciono povezivanje preduzeća
• kombinezon	fr. <i>combinaison</i> // lat. <i>combinatio</i> = kombinacija	žensko donje rublje
• komedijaš	grč. <i>komodia</i> // lat. <i>comoedia</i>	šaljivdžija
• komotan	lat. <i>commodus</i> = prostran, udoban	prijatan, ugodan
• kompas	nem. <i>Kompass</i> // ital. <i>compasso</i>	sprava u obliku kutije sa magnetnom iglom, služi za određivanje strana sveta
• komšijski	tur. <i>komşu</i>	susedni
• komšiluk	tur. <i>komşu</i>	susedstvo
• koncert	lat. <i>concertare</i> = takmičiti se	javna muzička priredba
• konfrontirati	lat. <i>confrontare</i> < <i>cum</i> = sa , protiv + <i>frons</i> = čelo // nem. <i>konfrontieren</i>	suočiti, suočavati, uporediti
• konkretan	lat. <i>concretus</i> < <i>concernere</i> = razabirati	stvaran, koji se može opaziti čulima
• konkurencija	lat. <i>concurrentia</i> < <i>concurrere</i> < <i>cum</i> = sa + <i>currere</i> = trčati	nadmetanje, suparništvo, takmičenje
• kontinent	lat. <i>continens</i> = držeći < <i>cum</i> + <i>teneo</i> = držati	deo sveta, kopno
• kontrola	nem. <i>Kontrolle</i> // fr. <i>contrôle</i>	1. dvostruki registar 2. nadzor, nadgledanje, pregled
• konzulat	lat. <i>consulatus</i>	1. zvanje konzula 2. kancelarija konzula
• kopija	lat. <i>copia</i> = bogatstvo, obilje	prepis, otisak, snimak, precrt
• korral	šp. <i>corral</i>	morski organizam koji taloženjem stvaraju sprudove
• korzo	ital. <i>corso</i> // lat. <i>cursus</i>	1. trk, trčanje, tok 2. ulica 3. ljudi koji šetaju 4. iskićena i svečana povorka
• kosmos	grč. <i>kosmos</i> = svet	svet, svemir, vasiona
• kostim	fr. <i>costume</i> // nem. <i>Kostüm</i>	1. odelo, nošnja 2. odeća glumaca 3. odeća u sportovima
• košmar	fr. <i>cauchemar</i>	1. mora, težak san , bunilo 2. zbunjenost, nejasnost misli
• kozački	tatar. <i>kozak</i> = lako naoružan vojnik	kozački
• kravata	fr. <i>cravate</i> (prema imenu Hrvat, jer su ih nosili hrvatski plaćenici u francuskoj vojsci)	vratna marama, mašna, posa
• kredit	lat. <i>credere</i> = verovati // fr. <i>credit</i>	1. suma predviđena budžetom 2. poverenje u neku osobu da svoje novčane obaveze može ispuniti
• kreker	engl. <i>cracker</i>	hrskavi slani keks
• krem	fr. <i>crème</i> // lat. <i>cremor lactis</i>	1. nadev za torte i kolače 2. elita, najviši sloj 3. žitka smesa raznih sastava za lekovite svrhe
• kremlj	rus. <i>kremlj</i>	1. gradska tvrđava 2. sedište sovjetske vlade
• krevet	tur. <i>kerevet</i> // grč. <i>krábbatos</i>	ležaj, postelja

• kristalan	grč. <i>krystallos</i> = led	1. providan , savršeno bistar, čist 2. koji je od kristala
• kritičar	grč. <i>kritikos</i> < <i>krino</i> = oceniti	ocenjivač, sudija
• kritika	grč. <i>kritike</i> < <i>krino</i> = oceniti	1. ocenjivanje 2. prosudba stava 3. književna vrsta
• kriza	grč. <i>krisis</i> // lat. <i>crisis</i> // nem. <i>Krise</i>	1. preokret, obrt 2. poremećaj, zbrka
• krmenadla	nem. <i>Karmenadel</i>	kotlet, komad mesa sa rebarcem
• krokodil	grč. <i>krokodeilos</i> // lat. <i>crocodilus</i>	krokodil, vrsta grabljivog guštera
• kruna	lat. <i>corona</i> = venac	1. znak vladarskog dostojanstva 2. novčana jedinica
• kufer	nem. <i>Koffer</i> = činovnik koji se stalno seli	putnički sanduk, kovčeg, skrinja
• kulisa	fr. <i>coulisse</i> // nem. <i>Kulisse</i>	1. pokretni zid na pozornici 2. vođice 3. skup berzanskih posrednika
• kursni	lat. <i>cursus</i> = tok // fr. <i>cours</i>	tok, putanja, pravac
• kurva	fr. <i>courbe</i> // lat. <i>curvus</i> = kriv	1. krivina, kriva linija 2. prostitutka
• kusur	arap. <i>qsur</i> // tur. <i>kusur</i>	1. ostatak novca koji prodavač vraća kupcu 2. pogreška, propust
• kutijica	grč. <i>kition</i> = udubljenost // tur. <i>kutu</i>	mala kutija
• kvart	lat. <i>quartum</i>	četvrt
• kvartet	ital. <i>quartetto</i>	kompozicija za četiri instrumenta ili četiri glasa
L		
• lager	nem. <i>Lager</i> < <i>liegen</i> = ležati	stovarište, smestište, skladište
• laik	grč. <i>laikos</i> = narodni, pučki	svetovno lice, neiskusani čovek, nestručnjak
• lajt	engl. <i>light</i>	lak, lagan
• lala	tur. <i>lala</i>	1. Vojvođanin 2. vrsta cveta
• laloški	tur. <i>lala</i>	vojvođanski
• lavanda	ital. <i>lavanda</i> < <i>lavare</i> = prati	lavanda (biljka)
• lavirint	grč. <i>labyrinthos</i>	1. nejasnost, zamršenost, zapleteno 2. meandrasti splet aleja 3. unutrašnje uvo 4. geometrijski lik u formi zamršenih spirala 5. legendarna građevina na Kritu
• lekcija	lat. <i>lectio</i> = čitanje	nastava, obučavanje, predavanje, čas
• legalan	lat. <i>legalis</i> < <i>lex</i> = zakon	zakonski, zakonit, pravovaljan
• legenda	lat. <i>legere</i> = čitati	1. bajka, gatka 2. životopis svetaca
• legija	lat. <i>legio</i> < <i>legere</i> = birati	velika množina vojske, četa, odred
• lemon	ital. <i>limone</i>	limun
• lepeza	tur. <i>elpeza</i>	1. predmet kojim se ljudi hlade na vrućini 2. šarolikost
• lezbejka	grč. <i>Lesbos</i>	žena koja se seksualno zadovoljava sa drugom ženom
• lider	engl. <i>leader</i>	upravnik, vođa
• liferant	nem. <i>Lieferant</i>	snabdevač, nabavljač , isporučilac
• lila	fr. <i>lilas</i> = jorgovan // arap. <i>lilak</i>	1. jorgovan, ljiljak 2. otvorena plavo-rumenkasta boja

• limen	grč. <i>limen</i> = luka	luka, zaliv, pribežište
• linija	lat. <i>linea</i> = crta, potez	1. crta, potez 2. pravac 3. niz, red 4. bojni red, front
• lista	fr. <i>liste</i> // ital. <i>lista</i>	katalog, spisak, lista, popis imena
• litra	grč. <i>litra</i>	jedinica za merenje zapremine tečnosti
• livada	grč. <i>livadion</i>	livada, pašnjak
• locirati	lat. <i>locare</i> < <i>locus</i> = mesto	1. smestiti, metnuti 2. otkriti
• logičan	grč. <i>logikos</i> = razuman	usklađen sa zakonima mišljenja
• logor	nem. <i>Lager</i>	1. uređeno privremeno prebivalište 2. mučilište ratnih zarobljenika
• lojalan	fr. <i>loi</i> = zakon	veran, iskren, odan, čestit
• lokal	lat. <i>locus</i> = mesto	prostor, mesto, prostorija
• lokalan	lat. <i>localis</i> = mesni	mesni, prostorni
• lovor	lat. <i>laurus</i>	zimzeleni šib ili drvo primorskih krajeva
• lozinka	nem. <i>Losung</i>	1. ugovorena tajna reč kao znak prepoznavanja 2. kratka izreka kojom se izražava rukovodna ideja
• lucidan	lat. <i>lucidus</i> < <i>lux</i> = svetlost	jasan, svetao, blistav, pronicljiv
• lula	tur. <i>lula</i>	lula
• lupa	fr. <i>loupe</i>	instrument koji uveličava predmete, povećalo
• lutrija	fr. <i>loterie</i>	1. igranje srećkama 2. sreća
• luzer	engl. <i>loser</i> = gubitnik	1. koji gubi 2. defetist
M		
• mađijati	grč. <i>mageia</i> = čaranje	čarati, zavesti
• magacioner	ital. <i>magazziniere</i>	upravnik, nadzornik, rukovodilac ili radnik magacina
• magičan	grč. <i>mageia</i>	čaroban, čarobnjački
• magija	grč. <i>mageia</i>	čarolija, vradžbina
• maj	lat. <i>Maius</i> < Maja (boginja)	maj, peti mesec u godini
• major	lat. <i>maior</i> < <i>magnus</i> = velik	1. stariji od dva brata 2. upravnik 3. čin oficira
• majoruša	lat. <i>maior</i> < <i>magnus</i> = velik	supruga majora
• majstor	nem. <i>Mejster</i> // lat. <i>magister</i> = učitelj	1. zanatlija 2. umetnik 3. veštak 4. maher
• maler	nem. <i>Malheur</i>	nesreća, neprilika; smola, peh
• maltretirati	lat. <i>male tractare</i> // fr. <i>mal</i> = loše + <i>traiter</i> = postupati, ophoditi se	zlostavljati, mučiti
• manastir	grč. <i>monasterion</i> = kuća monaha	samostan, manastir
• mandarina	port. <i>mandarin</i>	vrsta slatke i sitne naranče, mandarina
• mandat	lat. <i>mandatum</i> < <i>mandare</i> = dati nekome u ruku	nalog, naredba, punomoć, ovlašćenje

• manir	fr. <i>manière</i> // ital. <i>maniera</i>	1. ponašanje 2. umetnički potez
• mansarde	fr. <i>mansarde</i> (prema francuskom arhitektu N. F. Mansartu)	1. potkrovnica, potkrovlje 2. tip krova
• mantil	lat. <i>mantellum</i> // nem. <i>Mantel</i>	1. ženski ogrtač sa kapuljačom 2. laganiji dug kaput
• mapa	lat. <i>mappa mundi</i> = karta sveta	geografska karta, plan
• marama	arap. <i>miqrama</i>	šal, rubac, peškir
• marka	nem. <i>Marka</i> // fr. <i>marque</i>	1. znak, obeležje 2. nemačka moneta
• maršal	nem. <i>Marschal</i> // ital. <i>mariscalco</i>	1. konjušar 2. nadzornik 3. vojni čin
• marš(irati)	fr. <i>marche</i>	ritmički hod, hodanje, koračanje
• mart	lat. <i>Martius</i> < <i>Mars</i>	mart, treći mesec u godini
• masa	lat. <i>massa</i> = testo, gruda // fr. <i>masse</i>	1. gomila, mnoštvo, puk 2. telo bez određenog oblika
• maska	fr. <i>masque</i>	1. obrazina 2. kamuflaža, prikrivanje 3. prerusena ličnost 4. prednji deo oplata na vozilima
• maskiran	fr. <i>masque</i>	prerusen, preobučen, sakriven
• mastika	gr. <i>mastiche</i>	bledožuta mirišljava smola
• mašala	arap. <i>ma ša' allah</i>	kako Bog hoće!
• mašina	grč. <i>mechane</i>	1. oruđe za rad 2. lokomotiva 3. čovek bez duha
• matura	lat. <i>maturus</i> = zreo	1. zrelost 2. viši tečajni ispit, ispit zrelosti
• maturant	lat. <i>maturare</i> = dozrevati	učenik završnog razreda srednje škole
• me sem čoro	rom.	siromah sam, jadan ja
• meč	engl. <i>match</i> = ogledati se	utakmica, borba, takmičenje
• medaljon	fr. <i>medaillon</i> // ital. <i>medaglione</i> = velika medalja	1. velika spomenica, krupna medalja 2. ženski nakit
• medij	lat. <i>medium</i> = posrednik, sredstvo	1. sredina, srednji put 2. posrednik
• memoari	lat. <i>memoria</i> = pamćenje	pismeno izlaganje života istaknutog čoveka
• menadžer	engl. <i>manager</i>	1. reditelj 2. upravnik 3. Poslovođa 4. poslovan čovek
• menuet	fr. <i>menuet, pas menu</i> = mali korak	svečani ples
• menza	lat. <i>mensa</i> = sto	1. sto, trpeza 2. javna kuhinja 3. interni restoran 4. glavni deo oltara
• meračiti	tur. <i>merak</i> = zanos, strast, žudnja	jako želeti
• mermer	grč. <i>marmaros</i>	mramor
• mesing	nem. <i>Messing</i>	slitina, metalna masa bakra sa cinkom
• metalik	nlat. <i>metallicus</i> = rudarski	1. koji je od metala 2. metaliziran
• metar	grč. <i>metron</i> = mera	1. mera za dužinu 2. mera stiha
• metronom	grč. <i>metron</i> = mera + <i>nomos</i> = zakon	kratko fizičko klatno za davanje takta (u muzici)
• mider	nem. <i>Mieder</i>	1. steznik, uteg 2. oklop od kože koji se stavlja oko trupa

Multijezični mozaik u stihovima ...

• milja	engl. <i>mile</i> // lat. <i>mille</i> = tisuća	jedinica za merenje dužine
• milion	ital. <i>millione</i> = velika tisuća	milion
• milioner	fr. <i>millionnaire</i>	bogataš, truli gazda
• minirati	fr. <i>miner</i>	1. potkopati, praviti podzemne hodnike 2. postaviti mine
• ministar	lat. <i>minister</i> = sluga	državni službenik
• minus	lat. <i>minus</i> = manje	manje
• minut	lat. <i>minuta pars</i> = umanjen deo	minut
• miraz	arap. <i>mi'rat</i> // tur. <i>miras</i>	pokretna i nepokretna imovina koju žena donosi u brak
• mis	engl. <i>miss</i>	1. gospođica 2. titula lepotice
• misija	lat. <i>mittere</i> = poslati	nalog, zadatak
• mističan	grč. <i>mystikos</i> = koji je u vezi sa misterijama	1. tajan, tajanstven 2. skriven 3. zagonentan
• miš	grč. <i>mys</i>	1. kućni glodar 2. spoljašnja kompjuterska komponenta
• miting	engl. <i>meeting</i>	skup, sastanak, zbor
• moba	engl. <i>mob</i>	skupljanje ljudi na zajedničkom obavljanju poslova
• moda	lat. <i>modus</i> = način	ćud, ukus, običaj, način nošnje
• model	ital. <i>modello</i> // lat. <i>modulus</i> = modul, uzorak	obrazac, uzorak
• moderan	fr. <i>moderne</i> = moderan	1. sadašnji, savremen 2. koji je u skladu sa modom
• momenat	lat. <i>momentum</i> < <i>moveo</i> = kretati	trenutak, čas
• monstrum	lat. <i>monstrum</i>	1. neman, čudovište, ala 2. nakaza, nakarada
• monumentalan	lat. <i>monumentalis</i> = veličanstven	1. koji pripada spomeniku 2. veličanstven
• motiv	nlat. <i>motivus</i> = koji služi pokretanju // ital. <i>motivo</i>	pobuda, povod, podstrek, podsticaj
• moto	ital. <i>motto</i>	jezgrovita misao, poslovice
• motor	lat. <i>motor</i> < <i>moveo</i> = pokrenuti	1. pokretač, pogonski mehanizam 2. motocikl 3. uređaj koji pretvara električnu struju u mehaničku
• mozaik	fr. <i>mosaique</i> // šp. <i>mosaico</i>	slika ili ornamenat izrađen od kamičaka
• munđati	nem. <i>Mund</i> = usta	1. mrmljati, govoriti nejasno 2. mutiti, vrdati, petljati
• mustra	nem. <i>Muster</i>	1. uzorak tkanine, muštra 2. neradnik, šarlatan
• muškatla	nlat. <i>muscatellum</i>	ukrasna biljka, pelargonija
• muzika	grč. <i>musike</i> = umetnost muza	tonska umetnost
• muzikant	ital. <i>muscante</i>	svirač i pevač
N		
• nacija	lat. <i>natio</i> < <i>nascor</i> = roditi se	narod
• nafta	arap. <i>naft</i> // grč. <i>naphtas</i> = kameno ulje	sirovi petrolej, zemno ulje

Multijezični mozaik u stihovima ...

• napraforgo	mađ. <i>napra</i> = prema suncu + <i>forgó</i> = koji skreće	suncokret
• narkos	grč. <i>narke</i> = opijenost	koji je odan strasti za uživanjem u opojnim sredstvima
• negativan	lat. <i>negativus</i> = odrečan	1. odrečan 2. nepovoljan, loš, neprihvatljiv
• nerv	lat. <i>nervus</i> // grč. <i>neuron</i>	živac
• nervni	lat. <i>nervus</i> // grč. <i>neuron</i>	živčani, koji se odnosi na nerve
• nijansa	fr. <i>nuance</i> // lat. <i>nubes</i> = oblak	1. postupno prelivanje boje 2. fina i neosetna razlika
• nišan	tur. <i>nişan</i> // pers. <i>nišān</i>	1. znak 2. meta u koju se gađa
• nobles	fr. <i>noblesse</i>	1. plemstvo 2. otmenost, u pežorativnom smislu
• noć	lat. <i>nox</i>	1. noć 2. tama
• nomad	grč. <i>nomas</i> = stada na ispaši	1. pastirski narod bez stalnog boravišta 2. skitalac
• normalan	lat. <i>normalis</i> = napravljen u skladu sa drvodjelskim kvadrom	1. pravilan, propisan, redovan, uzoran 2. tipičan 3. koji je duševno i telesno zdrav
• nota	lat. <i>nota</i> = znak, beleška	1. znak, oznaka, podsetnik, zabeleška 2. napomena, primedba 3. muzički znak
• notaroš	lat. <i>notarius</i> < <i>notare</i> = beležiti	notar, seoski beležnik, javni pisar
• nov	lat. <i>novus</i> // grč. <i>neos</i>	1. nov 2. koji je tek nastao 3. koji smenjuje koga ili što
• novela	ital. <i>novella</i> // lat. <i>novellus</i>	1. mala pripovetka u prozi 2. kraći roman
• novembar	lat. <i>novem</i> = devet	novembar, jedanaesti mesec u godini
• nula	lat. <i>nullus</i> = nijedan	1. ništica, ništavilo 2. nulta oznaka
O		
• oberst	nem. <i>Oberst</i>	1. pukovnik 2. pavlaka na mleku
• objektivan	lat. <i>obiectivus</i>	1. predmetni, objektivi 2. stvaran, istinski
• odžak	tur. <i>ocak</i>	1. dimnjak, ognjište 2. domaćinstvo 3. bogati stambeni objekat turskih feudalaca
• ofanziva	nem. <i>Offensive</i> // fr. <i>offensive</i> < lat. <i>offendere</i> = udariti	1. nastupanje, napad velikih strateških razmera 2. pokušaj širenja uticaja
• oficirski	lat. <i>officium</i> = dužnost, služba	koji je vezan za vojno lice
• ofsajd	engl. <i>off side</i>	nepravilnost u fudbalu
• ofucan	nem. <i>Pfütze</i> = bara	istrošen, bez svežine
• okean	lat. <i>oceanus</i> // grč. <i>okeanos</i>	1. veliko svetsko more 2. bezbroj
• oker	grč. <i>ochros</i> = bled, žućkast	1. ilovača žuta od gvožđa oksida 2. zagasito žuta boja
• oklagija	tur. <i>oklagu</i>	drvena oblica za razvijanje testa
• okno	rus. <i>oknó</i>	1. vertikalni otvor, jama u rudniku 2. prozor
• okupator	lat. <i>occupare</i> = osvajati	osvajач, okupator
• opatica	ital. <i>abbadessa</i>	1. igumanija katoličkog manastira 2. časna sestra

• opereta	ital. <i>operetta</i>	mala opera, obično šaljive sadržine
• oponirati	lat. <i>opponere</i> = suprotstaviti	protivstaviti, biti protivan, sporiti
• ordenje	lat. <i>ordo</i> = red	odlikovanje, odličje
• ordinaran	lat. <i>ordinarius</i> = redni, uobičajen	redovan, običan, pravilan
• oreol	fr. <i>aureole</i> // lat. <i>aureola corona</i> = zlatna kruna	sveti venac oko glave svetitelja
• organ	grč. <i>organon</i> = oruđe	1. alatka, naprava 2. ud , deo tela 3. predstavnik
• orkestar	grč. <i>orchestra</i> < <i>orchos</i> = ples	1. mesto ispred pozornice u starogrčkim teatrima 2. skup svirača
• otoman	arap. <i>Utman, Osman</i>	tursko nisko kanabe, divan
P		
• pacijent	lat. <i>patiens</i> = strpljiv	bolesnik, onaj koji pati
• pajac	ital. <i>pajazzo</i>	1. lakrdijaš, šaljivčina 2. dečja igračka
• pajtaš	mađ. <i>pajtas</i> // pers. <i>pāydāš</i> = drug	drug, drugar, prijatelj
• pajzl	nem. <i>Beisel</i> < <i>beisen</i> = prigrisiti	1. krčma 2. prljava, neuredna prostorija
• paketić	fr. <i>paquet</i> // ital. <i>pacchetto</i> // nem. <i>Packet</i>	rukovet, svežanj
• palanka	fr. <i>palanque</i> // mađ. <i>palank</i>	1. malo utvrđenje od stabala 2. varoš
• paničiti	grč. <i>Pan</i> (bog) // fr. <i>panique</i>	imati veliki strah, histerisati
• panika	grč. <i>Pan</i> (bog) // fr. <i>panique</i>	iznenadna vika i galama , zbunjenost
• papir	grč. <i>papyrus</i> // nem. <i>Papier</i>	1. biljna materija na kojoj se piše, hartija 2. pismeni dokument službenog karaktera
• papuča	pers. <i>papus</i> < <i>pa</i> = noga + <i>pusiden</i> = pokriti	laka, plitka, otvorena obuća
• par	lat. <i>par</i> = jednak	1. jednak, ravan 2. dvoje
• para	pers. <i>pare</i> // tur. <i>para</i>	1. sitan novac 2. stoti deo dinara
• parada	fr. <i>parade</i> // lat. <i>parata</i> // šp. <i>parada</i> = zaustavljanje	1. svečanost, svečana priredba 2. svečana smotra 3. poseban pokret u mačevanju
• paragraf	grč. <i>paragraphos</i> = linija ili crta sa strane	1. odsek, odeljak teksta 2. član zakona, uredbe
• parastos	grč. <i>parastasis</i> = stajanje uz koga	1. služba za pokoj duše umrlog, panihida 2. rekvijem
• parazit	grč. <i>parasitos</i> = koji jede pokraj	onaj koji živi na račun drugog
• pardon	fr. <i>pardon</i>	oproštenje, pomilovanje, izvinjenje
• park	engl. <i>park</i>	šetalište, gradski vrt zasađen cvećem
• parola	fr. <i>parole</i> // ital. <i>parola</i>	1. poučna izreka 2. reč, govor 3. lozinka, geslo
• partija	fr. <i>partie</i> // engl. <i>party</i>	1. stranka 2. društvo 3. jedna cela igra
• partner	engl. <i>partner</i> // fr. <i>partenaire</i>	ortak, bliska osoba u ljubavi ili poslu

Multijezični mozaik u stihovima ...

• pasent	nem. <i>Passend</i> // fr. <i>passer</i>	zgodan, podesan, prikladan
• pasoš	fr. <i>passeport</i> // mađ. <i>paszus</i> // nem. <i>Pass</i>	putna isprava za slobodno putovanje, putovnica
• patetičan	grč. <i>pathetikos</i>	strastan, osećajan, uzbudljiv, ganutljiv
• patetika	grč. <i>pascho</i> = patiti	1. strašna uzvišenost i dirljivost 2. zanos, uzbudljiv ton
• patos	grč. <i>patos</i> = put, staza	pod
• patrola	fr. <i>patrouille</i>	1. izviđačka akcija kojom se nadzire neko područje i brine za njegovu sigurnost 2. izvidnica, vojnički odred
• paž	fr. <i>page</i> // grč. <i>paidion</i> = detence	skutonoša, mladi plemić na službi kod vladara
• peder	grč. <i>pais</i> = dete + <i>ero</i> = ljubiti	homoseksualac, muškarac koji oseća spolni nagon prema osobama istog pola
• pedigree	engl. <i>pedigree</i> = rodoslov	rodoslov, rodoslovno stablo
• pegaz	grč. <i>Pegasos</i>	1. krilati konj 2. savezđe 3. simbol pesničkog nadahnuća
• pejdžer	engl. <i>pager</i>	mali prenosni elektronski aparat koji zvučnim signalom upozorava vlasnika da se javi na radno mesto, pozivnik
• pejsaž	fr. <i>paysage</i> = predeo	1. predeo, slika predela 2. crtež, krajolik 3. opis neke situacije
• pelerina	fr. <i>pelerine</i> // lat. <i>peregrinare</i> = putovati	ogrtač bez rukava, sa kapuljačom
• penal	lat. <i>poenalis</i> = kazneni	1. svota novca koja se plaća u slučaju neispunjenja ili kršenja ugovora 2. kazneni udarac
• pendžer	pers. <i>pengere</i> // tur. <i>pencere</i>	prozor
• perfektan	lat. <i>perfectus</i>	1. gotov, svršen, besprekoran 2. odličan, majstorski
• periferija	grč. <i>periphereia</i> = <i>peri</i> = oko + <i>fero</i> = nositi	1. obim, opseg 2. kraj, ivica 3. deo grada koji je udaljen od centra, predgrađe
• period	grč. <i>peri</i> = oko + <i>odos</i> = put	1. obilaženje 2. složena rečenica 3. deo vremena, doba
• peron	fr. <i>perron</i>	1. slobodan trem pred kućom 2. mesto na stanicama sa koga se ulazi u voz i na koji se izlazi iz voza.
• perspektiva	lat. <i>perspectiva ars</i> = optička znanost	1. slika predmeta u daljini 2. pogled u budućnost
• pigment	lat. <i>pigmentum</i> = boja	boja, bojena materija
• pijaca	ital. <i>piazza</i> // lat. <i>platea</i> = ulica	trg, tržište
• pihtije	grč. <i>pihti</i> = supa od svinjskog mesa	sok od raskuvana mesa, ohlađena supa
• pik	fr. <i>pique</i> = šiljak koplja	1. koplje sa dugačkim kopljištem 2. crni list (u kartama)
• pikirati	fr. <i>piquer</i> // ital. <i>piccare</i>	1. bosti, peckati, uvrediti 2. proizvesti više tonova jednim prevlačenjem gudača 3. imati namere prema nekoj osobi 4. obrušiti se vertikalno na cilj
• piksla	nem. <i>Buchse</i> // grč. <i>pyhis</i> = kutija od šimširovine	pepeljera
• piratiran	lat. <i>pirata</i> // grč. <i>peirates</i> < <i>peiraomai</i> =	opljačkan, ukraden

Multijezični mozaik u stihovima ...

	pokušavati, napadati	
• pištolj	fr. <i>pistolet</i> // ital. <i>pistola</i>	ručno vatreno oružje, revolver
• plac	nem. <i>Platz</i> = mesto, prostor	1. pijaca, trg, tržište 2. gradilište 3. deo zemljišta u privatnom vlasništvu
• plakat	nem. <i>Plakat</i>	1. oglas, objava 2. proglaš na zidu
• plan	lat. <i>planum</i>	1. nacrt, crtež građevine 2. oblik regulisanja i ostvarivanja reprodukcije
• planeta	grč. <i>planaomai</i> = lutati	nebesko telo
• platan	lat. <i>platanus</i> // grč. <i>platys</i> = širok	visoko drvo sa glatkom korom, istočni javor
• platina	šp. <i>platina</i> < <i>plata</i> = srebro	1. metalni elemenat 2. ploča u satu ili u bravi
• plaža	fr. <i>plage</i> // lat. <i>plagia</i> = obala // <i>plagios</i> = kos, postrani	obala, kupalište, žalo
• plebiscirati	lat. <i>plebiscitum</i> = odluka naroda	glasati javno
• pleh	nem. <i>Blech</i>	1. tanka ploča 2. tepsija, plitka limena posuda za pečenje
• pliš	nem. <i>Plisch</i> // engl. <i>plush</i> // lat. <i>pilus</i> // fr. <i>peluche</i>	somot, kadifa od pamuka, velur
• plišan	nem. <i>Plisch</i> // engl. <i>plush</i> // lat. <i>pilus</i>	somotni
• policija	grč. <i>politeia</i> = državna uprava, ustav	ogranak državne vlasti koji se stara o održanju javnog poretka i bezbednosti
• politika	grč. <i>politike</i> < <i>polis</i> = grad	1. način vladanja državom 2. ponašanje, odnosi i način odnošenja države 3. zastupanje interesa nke države, društvenog sloja
• pomahnitati	tur. <i>muannit</i>	divljati, ludovati, ponašati se besno
• porcelan	ital. <i>porcellana</i> = vrsta puža čija je kućica slična porculanu // nem. <i>Porzellan</i>	1. smesa od kaolina i sitno istucanog feldspata 2. najfinija vrsta keramike 3. posuđe od takve mase
• porcijaš	lat. <i>portio</i> = udeo, deo // nem. <i>Portion</i>	1. on koji pravi porcije 2. on koji sitničari i odmerava količinu jela (umesto da se svi služe koliko žele)
• porculanski	ital. <i>porcellana</i>	porculanski
• porta	lat. <i>porta</i>	1. vrata 2. kapija 3. ulaz u crkvu
• porto	lat. <i>portare</i> = nositi	čuveno portugalsko crveno vino
• portret	fr. <i>portrait</i> // nem. <i>Porträt</i>	1. slika, poprsje osobe 2. veran opis ličnosti
• poštar	ital. , šp. <i>posta</i> // fr. <i>poste</i>	1. poštanski službenik 2. raznoslač poštanskih pošiljaka
• pozicija	lat. <i>positio</i>	1. položaj 2. raspored 3. stanje, mesto
• pozitivan	lat. <i>positivus</i>	1. potvrđan 2. utvrđen 3. siguran 4. realan
• praksa	grč. <i>praxis</i> = radnja, delo	1. vršenje, obavljanje rada 2. vičnost, iskusnost
• praktičan	grč. <i>praktikos</i> = delatan	1. iskusan, izvežban, podesan 2. vičan

Multijezični mozaik u stihovima ...

• preferans	fr. <i>préférence</i>	vrsta igre karata za 32 karte i tri igrača
• prekardašiti	tur. <i>kardas</i> = drug, prijatelj	preći normalnu granicu
• premija	lat. <i>praemium</i> // lat. <i>prämie</i>	1. nagrada 2. zgoditak u lutriji 3. iznos koji plaća osiguranik osiguravajućem društvu
• prepotentan	lat. <i>praepotens</i> = koji ima veću moć	1. nadmoćan, vrlo moćan 2. ohol, drzak
• presing	engl. <i>pressing</i> = hitan, vrlo potreban	iznenadan prodor, veliki pritisak
• prim	lat. <i>primus</i> = prvi	1. instrumenat udešen za prvi, vodeći glas 2. jutarnji čas za molitvu
• prima	lat. <i>primus</i> = prvi	1. najbolja vrsta neke robe 2. prvi ton jedne oktave 3. prva menica
• princ	lat. <i>princeps</i> = prvi, glavni	vladarev sin, knez
• princeza	fr. <i>princesse</i>	vladareva kći, kneginja
• princip	lat. <i>principium</i> = početak, izvor, razlog // nem. <i>Prinzip</i>	1. početak, poreklo, izvor 2. osnova 3. pravilo i kodeks ponašanja
• problem	grč. <i>problema</i> < <i>proballo</i> = baciti napred	1. teorijsko ili praktično pitanje, zadatak koji čeka rešenje 2. težak zadatak, teškoća
• proces	lat. <i>processus</i> < <i>procedere</i> = napredovati	1. razvitak, postupak 2. sudski spor, parnica
• producent	lat. <i>producens</i> = koji proizvodi	proizvođač, fabrikant, koji proizvodi
• profesor	lat. <i>professor</i> = javni učitelj	nastavnik srednje škole ili univerziteta
• profil	fr. <i>profil</i> // ital. <i>profilo</i> < <i>profilare</i> = ocrtati	poprešan presek, izgled sa strana
• profitirati	fr. <i>profiter</i> // ital. <i>profittare</i> // lat. <i>profectus</i> = napredak	1. izvući korist iz čega 2. zaraditi
• program	grč. <i>programma</i> = pismena javna obznana	1. raspored 2. spisak predmeta 3. načela političke stranke
• proleter	lat. <i>proletarius</i> = građanin najniže klase	1. građanin najnižeg reda 2. najamni radnik
• promenada	fr. <i>promenade</i> // lat. <i>prominare</i> = terati (stoku) ispred sebe	1. šetnja, šetanje 2. šetalište
• prošek	ital. <i>prosecco</i>	slatko dezertno vino od suvog grožđa
• protest	lat. <i>protestus</i> < <i>protestare</i> = svedočiti	1. čin izražavanja nezadovoljstva 2. individualni ili organizovani javni skup
• protin < prota	grč. <i>protos</i> = prvi	koji je vezan za prvog sveštenika
• provincija	lat. <i>provincia</i>	1. osvojena oblast 2. pokrajna, unutrašnjost
• psalm	grč. <i>psalmos</i> = udaranje u ziče	pobožna pesma u slavu Božju
• psiha	grč. <i>psyche</i> = duša	1. duša, duh 2. načelo života
• psihijatar	grč. <i>psyche</i> + <i>iatros</i> = lekar	lekar za duševne bolesti
• psihijatrija	grč. <i>psyche</i> + <i>iatros</i> = lekar	nauka o duševnim bolestima

• psihopat	grč. <i>psyche</i> + <i>pathos</i> = bolest	onaj koji je duševno poremećen, umobolnik
• pubertetski	lat. <i>pubertas</i> < <i>pubes</i> = zrelost, stidne dlake	koji je vezan za spolno sazrevanje, spolnu zrelost
• publika	lat. <i>publicus</i> = narodni, pučki	1. svet, narod, ljudi 2. gledaoci, slušaoci
• puder	fr. <i>poudre</i> // lat. <i>pulvis</i> = prah // nem. <i>Puder</i>	brašnjavo belilo za lice
• pufnica	engl. <i>puff</i> // fr. <i>pouf</i>	1. jastučić za puderisanje 2. reljefni okrugli ukras
• pullover	engl. <i>pullover</i>	pletena, obično vunena bluza bez rukava
• punđa	mađ. <i>punty</i>	frizura od podignute, začesljane i pričvršćene kose
• purpur	lat. <i>purpura</i> // grč. <i>porphyra</i> = purpurni puž	1. ljubičastocrvena boja 2. purpurna odeća
R		
• rabin	hebr. <i>rabbi</i> < <i>rabbī</i> = moj gospodar	jevrejski sveštenik, jevrejski veroučitelj
• radio	lat. <i>radius</i> = zrak	uređaj za odašiljanje elektromagnetskih talasa
• raja	arap. <i>raa'ya</i> = stado // tur. <i>raya</i>	1. nemuslimanski podanik u nekadašnjoj Turskoj 2. sirotinja, prezreni stalež
• rajh	nem. <i>Reich</i>	država, carevina
• raketa	nem. <i>Rakete</i> // ital. <i>rocchetto</i> = vreteno	1. projektil sa reaktivnim motorom 2. projektil na vlastiti pogon mlaza plinova nastalih izgaranjem goriva
• rakija	arap. <i>arak</i> // tur. <i>arâq</i>	alkoholno piće dobiveno destilacijom provrele, fermentirane komine voća, biljaka ili žitarica
• ram	nem. <i>Rahmen</i>	1. okvir slike 2. okvir bicikla, koštur bez točkova
• ranč	šp. <i>rancho</i> = koliba	1. salaš sa razvijenim stošarstvom 2. vikendica i manji posed izvan grada
• rapidan	lat. <i>rapidus</i> = brz, nagao	brz, hitar, nagao, žustar
• raport	fr. <i>rapport</i>	1. izveštaj, saopštenje 2. dostava, izjava
• rapsodija	grč. <i>rapsodia</i> < <i>rapto</i> = šivati + <i>oide</i> = pesma	1. odeljak Homerovih pesama 2. kompozicija slobodne strukture i naglašene emotivnosti
• raub	nem. <i>Raub</i>	1. pljačka, otimačina, plen 2. vrsta kartaške igre 3. udičarski pribor sa živim mamcem
• razmontirati	fr. <i>monteur</i> = onaj koji montira	rastavljati
• rebus	lat. <i>res</i> = stvar	1. zagonetka u slikama 2. nepoznanica
• refren	fr. <i>refrain</i> < <i>refraingre</i> = povratni zapljuskaj vala	napev, pripev, dopevak, deo pesme koji se ponavlja
• rege	engl. <i>reggae</i> < <i>rege</i> - <i>rege</i> = kavga, svađa (jamajčki)	savremena muzika koja je nastala na Jamajci

• regiment	nlat. <i>regimentum</i>	1. puk, teritorijalna jedinica 2. veliko mnoštvo, svetina
• regruteski	fr. <i>recrue</i> = prinova, podmladak // ital. <i>recruta</i> // nem. <i>Rekrut</i>	1. vojnik novajlija, novka 2. početnik
• reklama	lat. <i>reclamare</i> = glasno vikati	javno isticanje dobrih svojstava robe
• rekvijem	lat. <i>requies</i> = mir, počinak	svečano podušje
• relacija	lat. <i>relatio</i> < <i>referre</i> = ponovo doneti	1. odnos, veza 2. izveštaj, priča
• remorker	fr. <i>remorqueur</i>	1. vučni brod, vučni motorni brod 2. vučna kola
• reportaža	fr. <i>reportage</i> = reportaža	izveštavanje, dostavljanje novosti u dnevnim listovima
• reporter	engl. <i>reporter</i>	novinar, dopisnik
• repovati	engl. <i>rap</i> = kucanje, udaranje	svirati i igrati rep muziku
• respekt	lat. <i>respectus</i> = obaziranje, obzir	1. poštovanje, priznanje 2. obziran stav, ustručavanje ili bojazan
• restoran	fr. <i>restaurant</i>	veće ugostiteljsko mesto gde se poslužuju obroci
• reš	nem. <i>Rosch</i>	ispečen da vruska, vruskav, rskavo ispečen
• rever	fr. <i>revers</i> // lat. <i>reversus</i> = okrenut	zadnja strana, naličje, poledina
• revija	fr. <i>revue</i> = smotra // engl. <i>review</i>	1. smotra 2. prikazivanje 3. pozorišno delo 4. književno-umetnički časopis
• revolver	engl. <i>revolve</i> = okretati	obrtni pištolj
• rezerva	fr. <i>reserve</i> < <i>reservare</i> = sačuvati	1. zadržano pravo 2. zaliha 3. dopunska vojska
• rezervacija	lat. <i>reservatio</i> < <i>reservare</i> = sačuvati	zadržavanje prava, osiguranje prava napred
• rezime	fr. <i>résumé</i> = zbir	sažetak, kratak pregled, izvod
• rezon	fr. <i>raison</i> // lat. <i>ratio</i>	1. um, razum 2. razlog, povod 3. pravo, pravda
• režija	fr. <i>regie</i> = uprava < lat. <i>regere</i> = vladati	1. uprava koja gazduje državnim privrednim preduzećima 2. rashodi 3. pripremanje filmskog dela
• režiser	fr. <i>regisseur</i> < <i>regie</i> = uprava	1. lice koje rukovodi pripremama i izvođenjem svečanosti 2. računovođa 3. reditelj
• ribizle	nlat. <i>ribes</i> // arap. <i>ribas</i>	1. žbun sa grozdastim plodovima 2. plod u obliku crvene kiselkaste bobice; ribizla
• rima, rimovanje	fr. <i>rimer</i> = rimovati	slikovanje, slik, stih
• ring	engl. <i>ring</i> // nem. <i>Ring</i>	1. prsten, kalup 2. prostor za bokserske i rvačke borbe
• ringišpil	nem. <i>Ringelspiel</i>	vrteška, obrtaljka, okretaljka
• ringla	nem. <i>Ringel</i> = kolut	kolut koji se kombinuje s drugim kolutima kao delovima železne ploče šporeta na drva
• ritam	grč. <i>rhythmos</i> = mera vremena, takt	1. ravnomerno kretanje 2. naizmenično dizanje i spuštanje glasa

• rizling	nem. <i>Riesling</i>	1. vrsta belog grožđa 2. vino od takvog grožđa
• roba	ital. <i>robba</i> // nem. <i>Robe</i> = haljina	1. proizvod namenjen za tržište 2. odevni predmeti, odeća 3. proizvod tkanja, tkanina
• rok(erski)	engl. <i>rock</i> = tresti, ljuljati	vrsta muzike
• roletna	nem. <i>Rollette</i>	savitljiva drvena, metalna, plastična zavesa
• rolka	engl. <i>roll</i> = valjati, kotrljati	odevni predmet sa produženim delom za vrat
• roman	fr. <i>roman</i> < lat. <i>Romanus</i> = rimski	1. prozni tekst koji obuhvata veliki krug pojava i odnosa 2. zanimljiv događaj, naročito ljubavni
• romansa	ital. <i>romanzo</i> // fr. <i>romance</i>	1. epsko-lirska pesma vedrijeg sadržaja 2. romansa 3. sentimentalna ljubavna doživljaj
• rubin	ital. <i>rubion</i> // šp. <i>rubin</i> // lat. <i>rubens</i> = crven	proziran crveni dragi kamen
• rulet	fr. <i>roulette</i> = kotačić	1. točak sreće, obrtna okrugla ploča 2. sreća, hazard
• rum	engl. <i>rum</i>	vrsta fine i jake rakije od šećerne trske
• runda	engl. <i>round</i> // nem. <i>Rounde</i>	1. deo borbe ili utakmice 2. naručivanje pića za sve oko stola
• rutinski	fr. <i>routine</i>	1. vičnost u radu 2. mehanički način rada
• ruzmarin	lat. <i>rosa marina</i>	zimizeleni poludrvenasti sredozemni grm; morska rosa
• ruž	fr. <i>rouge</i> (à lèvres) = crvenilo za usne	1. crven, rumen, rujan 2. rumenilo 3. karmin za usta
S		
• safir	lat. <i>sapphirus</i> // arap. <i>safir</i>	plavi dragi kamen
• sako	ital. <i>sacco</i> // lat. <i>saccus</i> = kesa, vreća	kratak muški kaput
• saks	engl. <i>sax</i> (Adolphe Saks = Belgijski izrađivač) + grč. <i>phone</i> = glas, zvuk	saksofon, metalan duvački instrument sa klarinetskim piskom i kupastom cevi
• salaš	mađ. <i>szállás</i>	poljsko imanje sa potrebnim zgradama, stokom i spravama za racionalno obrađivanje
• saldo	ital. <i>saldo</i>	1. stanje računa, obračun 2. rezultat neke akcije
• samit	engl. <i>summit meeting</i> = sastanak onih koji su na vrhu	1. vrh, vrhunac 2. konferencija najviših predstavnika
• sanduk	arap. <i>sandūq</i> // tur. <i>sandık</i>	drveni kovčeg ili škrinja
• santa	ital. <i>santa</i> < lat. <i>sanctus</i> = sveti	1. sveta 2. veliki komad leda
• sarma	tur. <i>sarma</i> = ono što je zamotano	vrsta jela od mlevenog mesa uvijenog u list kiselog kupusa, vinove loze
• saten	fr. <i>satın</i> // ital. <i>setino</i> // arap. <i>zaitūn</i> = zajtunski, po kineskom gradu Zaitun	vrsta svilene tkanine, satin, atlas
• sedef(an)	arap. <i>şadāf</i>	1. unutrašnji biserasti sloj u školjke, sedef 2. dugme od sedefa
• sef	engl. <i>safe</i> = siguran	1. gvozdjeno ili čelično sanduče 2. prostorija u banci u kojoj se nalaze takvi pregraci

Multijezični mozaik u stihovima ...

• sektaš	lat. <i>secta</i> = utrta staza, pravac kretanja, škola mišljenja	1. pristalica neke sekte 2. onaj koji se odvaja od grupe kojoj pripada
• sekunda	lat. <i>secundus</i> = drugi	seždeseti deo vremenske minute
• selektor	lat. <i>selector</i> < <i>selectus</i> = odabran	1. odabirač programa ili ekipa 2. mašina koja čisti, sortira i dezinfikuje seme za žetvu
• sendvič	engl. <i>sandwich</i> (grof Con Sendvič)	dve kriške hleba namazane buterom između kojih je umetnuta šunka, salama, sir
• sent	engl. <i>saint</i>	sveti
• serija	lat. <i>series</i> = red, vrsta, povorka	1. red, niz 2. grup 3. lanac
• servis	engl., fr. <i>service</i> // lat. <i>servitium</i> = robovanje	1. služba, služenje 2. stono posuđe
• set	engl. <i>set</i> = postaviti	1. šest dobivenih gemova u tenisu 2. niz muzičkih kompozicija koje čine celinu 3. određeni broj stvari koje idu zajedno 4. deo snimanja filma
• sevdah	tur. <i>sevda</i> = ljubav	ljubav, ljubavna čeznja
• sevdalinka	tur. <i>sevda</i> = ljubav	ljubavna pesma puna strasti
• sezona	fr. <i>saïson</i> < lat. <i>satio</i> = sijanje	1. godišnje doba 2. vreme koje najbolje odgovara za neku delatnost
• siguran	lat. <i>securus</i> = čvrst	1. bezbrižan 2. koji nije izložen u opasnosti 3. pouzdan 4. postojan, čvrst
• silueta	fr. <i>silhouette</i> (prema francuskom ministru finansija Étienne de Silhouetteu, poznatom po merama štednje)	1. slika oblika, profil 2. senka
• sistem	grč. <i>systema</i> = celina od nekoliko delova < <i>histamai</i> = stavljati	1. sastav, celina 2. način rada 3. zgrada, plan
• skaj	engl. <i>sky</i>	veštačka koža
• skala	lat. <i>scalae</i> = lestve	1. niz od šest uzastopnih tonova između osnovnog tona i oktave 2. merdevine
• skalpel	lat. <i>scalpellum</i> < <i>scalpere</i> = grepsti	1. manji hirurški nož 2. čelično oruđe za dubljenje i rezbarenje; dleto 3. vrlo oštar nožić na izvlačenje
• skandal	grč. <i>skandalon</i> = zamka, sablazan	1. sablazan, bruka, sramna stvar 2. vika, galama
• skele	lat. <i>scala</i>	veliki čamac, splav za prevoz preko vode
• skeptičan	grč. <i>skepsis</i> = posmatranje	sumnjalački, zamišljen
• skica, skicirati	ital. <i>schizzo</i>	nabrzo izrađen crtež, nacrt
• slalom	norv. <i>slalåm</i> < <i>slad</i> = breg + <i>låm</i> = staza	1. teška skijaška disciplina na strogo propisanoj i veoma krivudavoj stazi 2. krivudanje u vožnji

• soj	tur. <i>soy</i>	1. porodica, pleme 2. rod, vrsta
• sokak	tur. <i>sokak</i> // arap. <i>zuqāq</i>	1. kratka i uska ulica 2. neugledna, uska ulica
• soldat	ital. <i>soldato</i> < <i>soldare</i> = naplatiti	vojniki, plaćenik
• solidan	lat. <i>solidus</i> = čvrst	1. jedar, čvrst, gust 2. trajan, izdržljiv 3. postojan
• solista	ital. <i>solo</i> < lat. <i>solus</i> = sam	1. pevač koji peva sam 2. muzički komad za jednog izvođača
• soliter	fr. <i>solitaire</i>	1. visoka zgrada 2. dijamant brušen posebnim načinom
• somotan	nem. <i>Sammet</i> // ital. <i>sciamito</i>	od kadife, od baršuna
• sonata	ital. <i>sonata</i> < <i>sonare</i> = svirati	kompozicija za klavir
• sonet	ital. <i>sonetto</i> // fr. <i>sonnet</i>	lirska pesma
• sorta	lat. <i>sors</i> = vrsta, rod // ital. <i>sorta</i>	1. vrsta 2. soj
• sos	fr. <i>sauce</i> < lat. <i>salsa</i> < <i>salsus</i> = slan	umokac od povrća sa raznim načinima
• spakovati	nem. <i>Packet</i>	1. praviti paket 2. spremati stvari za put
• specijalist(a)	lat. <i>specijalis</i> = naročit	stručnjak
• spektakl	lat. <i>spectaculum</i> < <i>spectare</i> = posmatrati	1. pogled, veličanstveni prizor 2. pozorište, predstava
• sport	engl. <i>sport</i>	1. telesna aktivnost radi održavanja zdravlja 2. skup sportskih disciplina
• sрма	tur. <i>sirma</i>	srebrna nit kojom se ukrašava odeća i koja služi u izradi filigranskih radova
• stadion	lat. <i>stadium</i> // grč. <i>stádion</i> = jedinica udaljenosti, trkalište	objekt amfiteatralnog ili četverokutnog oblika, služi kao veliko sportsko borilište s tribinama za gledaoce
• star	engl. <i>star</i>	zvezda, osoba iz javnog života
• startovati	engl. <i>start</i> = početi	1. krenuti 2. početi
• statirati	engl. <i>statist</i>	1. figurirati 2. igrati ulogu bez reči
• staž	fr. <i>stage</i>	1. rok službe, trajanje delatnosti 2. pripravnica praksa
• stepski	nem. <i>Steppe</i> // rus. <i>step'</i>	koji pripada stepi
• stih	grč. <i>stihos</i> = red, vrsta	red pesme, jedinica pesničkog govora
• stil	lat. <i>stilus</i> = pisaljka, način pisanja	1. ukupnost odlika nekog doba 2. individualnost koja se očituje u ukusu i delima osobe
• stiplčez	engl. <i>steeplechase</i>	1. trka na 3.000 m sa suhim i vodenim zaprekama 2. preponska galopska trka konja
• stomak	lat. <i>stomachus</i> // grč. <i>stómachos</i> < <i>stoma</i> = usta	trbuh sa unutrašnjim organima
• strip	engl. <i>strip</i>	1. priča predstavljena nizom slika praćenih tekstualnim dialogom i objašnjenjima 2. dugačka uska traka koja služi za identifikaciju vlasnika
• strofa	grč. <i>strophe</i> = okret	najmanje dva stiha povezana rimom
• struktura	lat. <i>structura</i> < <i>struere</i> = sastaviti	1. unutrašnji raspored sastavnih delova 2. konstrukcija

		3. organizacija
• student	lat. <i>studere</i> = zanimati se	onaj koji studira u visokoj školi ili na fakultetu
• studija	lat. <i>studium</i> < <i>studere</i> = zanimati se	1. znanstveno istraživanje 2. polaznje visoke škole
• studirati	lat. <i>studere</i> = zanimati se	1. učiti na fakultetu 2. temeljno proučavati
• super	lat. <i>super</i> = preko, iznad	izvrstan, odličan
• suptilan	lat. <i>subtilis</i> = fin, tanak	1. emotivan, osetljiv 2. profinjen 3. oštrouman
• suteran	fr. <i>souterrain</i>	prostorija nešto ispod prizemlja
• suvenir	fr. <i>souvenir</i> < lat. <i>subvenire</i> = podsetiti	predmet koji se na putovanju kupuje za uspomenu
Š		
• šah	pers. <i>sah</i> = vladar, car, kralj	1. titula vladara 2. šah 3. šahovska garnitura
• šajka	ital. <i>saicca</i>	1. rečni brod na vesla 2. mali jedrenjak
• šal	engl. <i>shawl</i> // pers. <i>šāl</i>	pletan dug i uzak deo odeće od vune, svile za zaštitu vrata ili kao ukras
• šalabajzer	tur. <i>basmak</i> = lutati	bezveznjak, nebitan lik
• šampion	fr. <i>champion</i>	prvak, pobednik u sportskom nadmetanju
• šampita	nem. <i>Schaumschnitte</i>	kolač od lisnatog testa punjen penastom kremom od belanca sa šećerom
• šank	nem. <i>Schank</i>	1. deo gostionice ili krčme gde se toči piće 2. dugi sto povišen u gostionici
• šansa	fr. <i>chance</i>	dobra prilika, mogućnost, verovatnost
• šansona	fr. <i>chanson</i> = pesma	1. lirska pesma 2. satirična ili ljubavna pesma
• šapka	nem. <i>Schapäl</i>	tvrdna kapa sa štitnikom za oči oštrijeg i podignutog ruba
• šarag	lat. <i>sargus</i> // grč. <i>sargos</i>	morska riba
• šarlatan	fr. <i>charlatan</i>	varalica, hvalisavac, obmanjivač
• šarm	fr. <i>charme</i>	privlačnost, dopadljivost
• šaržer	fr. <i>charge</i>	1. metalni nosač sa više metaka za pušku 2. okvir
• šator	tur. <i>çadır</i> < pers. <i>čader</i> , <i>čatr</i>	pokretljiv privremen zaklon od nepromočivog platna
• šatra	tur. <i>çadır</i> < pers. <i>čader</i> , <i>čatr</i>	zaklon od platna
• šeboj	tur. <i>şebboy</i> < pers. <i>šebbūy</i> < <i>šeb</i> : noć + <i>būy</i> = miris	biljni rod iz porodice krstašica
• šef	nem. <i>Chef</i> , fr. <i>chef</i>	1. voditelj, direktor, predsednik 2. nadređena osoba
• šeik	arap. <i>šayḥ</i>	1. muslimanski starešina 2. poglavar 3. učen čovek 4. šah
• šema	grč. <i>shema</i> = oblik	1. nacrt, skica, plan 2. sastav, sistem 3. kombinacija
• šenlučiti	tur. <i>şen</i> < perz. <i>šen</i>	provoditi vreme u šenluku (veselje, proslava)
• šeret	tur. <i>şerret</i> < arap. <i>šarr</i> = zlo	1. lukav, prepreden 2. šaljivčina
• šifonjer	fr. <i>chiffonnier</i>	Ormar

• šifra	fr. <i>chiffre</i> = tajno pismo, tajni znak	skup znakova u kojem slova, reči ili brojevi imaju dogovoreno promjenjeno značenje
• šine	nem. <i>Schiene</i>	1. komad čelika koji služi kao nosač 2. vrsta gipsanog zavoja 3. čelične poluge po kojima idu vozovi i tramvaji
• šinjel	rus. <i>šinel</i>	vojnički dugački kaput
• šinobus	nem. <i>Schienenbus</i>	motorni voz, željeznički vagon s motorom
• šipon	fr. <i>si bon</i>	vrsta belog vina
• škart	ital. <i>scarto</i>	1. loša, neupotrebljiva roba 2. nepogodan
• škola	ital. <i>scola</i> < grč. <i>skhole</i> = slobodno vreme za učenje	1. obrazovna i vaspitna ustanova 2. pravac u umetnosti ili nauci
• školovati	ital. <i>scola</i>	1. pohađati školu 2. obrazovati se
• škrinja	lat. <i>scrinium</i>	sanduk, drveni kofer
• šlager	nem. <i>Schlager</i> = udarna pesma	laka pesma sa pripevom, hit
• šlem	nem. <i>Helm</i>	metalna kapa koja štiti glavu od udarca
• šlep	nem. <i>Schleppen</i> = vući, tegliti	tovarni rečni brod koji tegli drugi, šleper, tegljač
• šlinga	nem. <i>Schlinge</i> < <i>schlingen</i> = plesti	petlja koja služi da se o nju što obesi ili da se za nju povuče
• šljam	nem. <i>Schlamm</i> = mulj, blato	bagra, ološ
• šmek	nem. <i>schmecken</i> = prijati	ukus
• šmekanje	nem. <i>schmecken</i> = prijati	radoznavo gledanje, odmeravanje
• šmeker	nem. <i>schmecken</i> = prijati	koji voli lepe stvari, muškarac koji ima stila i šarma
• šminka	nem. <i>Schminke</i>	1. sredstvo za ulepšavanje lica 2. izazivanje površnih efekata
• šmugnuti	nem. <i>schmuggeln</i> = krijumčariti, varati	1. naglo pobeći, zbrisati 2. krijumčariti 3. varati
• šnajderati	nem. <i>Schneider</i> = krojač	krojiti
• šnala	nem. <i>Schnalle</i>	kopča, spona za delove odeće ili za kosu
• šofer	fr. <i>chauffeur</i> = ložič lokomotive	vozač motornog vozila
• šogor	mađ. <i>sógor</i> < nem. <i>Schwager</i>	dever, šurjak, pašanac, zet
• šok	engl. <i>shock</i>	1. stanje velikog, naglog straha 2. udar
• šokice	jap. <i>shoka</i> = živo cvijeće	1. trokraki asimetrični stil u klasičnom japanskom cvetnom slikarstvu 2. svetlucavi ukrasi
• šor	mađ. <i>sor</i> = niz, red	široka ulica u ravničarskom naselju
• špacirung	nem. <i>spazieren</i> = šetati	lagano šetanje
• špalir	nem. <i>Spalier</i> < ital. <i>spalliera</i> = red	1. dva reda vojske između kojih prolazi onaj kojem se odaje počast 2. oblik fizičkog nasilja
• šparati	nem. <i>sparen</i>	1. štedeti 2. biti pažljiv 3. čuvati se
• špekulant	nem. <i>Speculation</i> < lat. <i>speculation</i> = posmatranje, istraživanje	1. finansijska operacija kojom se izvlači korist, ali uključuje i veliki rizik 2. procenjivanje
• špil	nem. <i>Spiel</i> = igra	svežanj karata za igranje

• špricer	nem. <i>Spritzer</i>	vino pomešano sodom ili kiselom vodom
• špricnuti	nem. <i>spritzen</i> = špricati	1. prskati, štrcati 2. brzo bezati, hvatati maglu
• šraub	nem. <i>Schraube</i> = vijak	upućivanje loptom rotacijom
• štafir	nem. <i>staffieren</i> = opremiti	devojačka oprema, dota
• štampa	ital. <i>stampare</i> = utisnuti, tiskati	1. dnevne i periodične novine 2. štampa, otisak
• štanglica	nem. <i>Stange</i>	1. poluga, motka 2. mali komadić kolača
• šteg	nem. <i>Steg</i> = staza	vez, pristanište
• štikla	nem. <i>Stöckel</i>	potpetica
• štof	nem. <i>Stoff</i>	1. vunena tkanina 2. predmet za razgovor 3. građa umetničkih ili naučnih dela
• štos	nem. <i>Stoss</i> = udar	smicalica, podvala, šala, pošalica
• štrafta	nem. <i>Streife</i> < <i>streifen</i> : praviti pruge, iscrtavati	crta, pruga
• štrand	nem. <i>Strand</i>	1. plaža, sprud 2. peščana obala reke
• štrajkovati	nem. <i>Streik</i> // engl. <i>strike</i> = udar	provoditi štrajk, biti u štrajku
• štreberčina	nem. <i>Streber</i> = nastojati, truditi se	1. bubalica, lekcijaš 2. karijerist, laktaš
• štrudla	nem. <i>Strudel</i> = vrtlog	štrudla
• štuka	rus. <i>ščuka</i>	slatkovodna riba grabljivica
• švaler	nem. <i>Schwalier</i> < fr. <i>chevalier</i> = konjanik, vitez, kavalir	zavodnik, ženskar
• švapski	nem. <i>schwabisch</i>	nemački
• švercer	nem. <i>Schwarz</i> = crn	krijumčar
• švindlati	nem. <i>schwindel</i>	1. varati, zabušavati 2. imati vrtoglavicu
T		
• tabakera	ital. <i>tabacchiera</i>	kutija u kojoj se drže složene cigarete
• tablo	fr. <i>tableau</i>	slika, prizor, izlog
• tabor	mađ. <i>tábor</i> < tur. <i>tabor</i> = bataljon vojske	1. logor 2. blok 3. skup ljudi
• tač	engl. <i>touch</i>	1. kartaška igra 2. dodir mreže reketom
• takt	nem. <i>Takt</i> // lat. <i>tactus</i> = osećaj dodira	1. ritam, metrička stopa 2. faza rada motora 3. osećaj mere, veština u ophođenju
• talas	grč. <i>thalassa</i> = more	val, talas
• taljige	češ. <i>taliha</i>	zaprežna kola koja vuče jedan konj
• taman	tur. <i>tamam</i>	1. upravo, baš 2. čak, makar
• tamburati	tur. <i>tanbura</i>	1. svirati tamburu 2. mlatiti 3. ponavljati isto
• tamjan	lat., grč. <i>thymiama</i>	1. kâd 2. mirisno drvo

Multijezični mozaik u stihovima ...

• tancovati	nem. <i>tanzen</i> < <i>Tanz</i> = ples	plesati
• tango	šp. <i>tango</i>	tango (nacionalni ples Argentine)
• taraba	tur. <i>taraba</i> // arap. <i>darabá</i>	drveni plot oko dvorišta
• tašna	nem. <i>Tasche</i> = torba, džep	torba
• tavan	tur. <i>tavan</i>	1. potkrovlje 2. strop 3. sprat 4. gornja granica nečega
• tavanica	tur. <i>tavan</i>	1. stropna greda 2. tavan
• teatar	grč. <i>theatron</i> = gledalište	1. pozorište 2. pravljenje predstave
• teget	nem. <i>Tegetthoff</i> (austrijski admiral)	tamnoplava boja tkanine
• tehnika	grč. <i>tehnikos</i> = umetan	1. skup praktičnih sredstava 2. veština u obavljanju posla 3. mehanizacija
• tekst	lat. <i>textus</i> = potka tkanja	1. jedinica reči 2. ono što je izgovoreno ili napisano
• telefon	grč. <i>tele</i> = daleko + <i>phone</i> = glas	telefon
• teleks	engl. <i>telex</i> < <i>tel</i> (<i>epripter</i>) <i>ex</i> (<i>change</i>) : razmena teleprinterom	1. teleprinter 2. poruka poslata teleprinterom
• televizija	grč. <i>tele</i> = daleko + lat. <i>visio</i> = vid, viđenje	1. istovremeni prenos slika 2. televizor 3. ustanova koja se bavi prenošenjem informacija
• televizor	grč. <i>tele</i> = daleko + lat. <i>visio</i> = vid, viđenje	televizijski prijemnik
• tema	grč. <i>thema</i> = stavak, tvrdnja	1. glavna misao 2. predmet pismene obrade
• temelj	grč. <i>themelion</i>	1. donji deo građevine 2. osnova, temeljac
• temen	grč. <i>temenos</i>	sveti prostor oko hrama ili žrtvenika
• tenis	engl. <i>tennis</i>	tenis
• teorema	grč. <i>theorema</i> = prizor, teza	znanstvena tvrdnja utemeljena na pretpostavkama
• terca	ital. <i>terza</i>	1. treći stepen lestvice 2. vrsta udarca u mačevanju
• testament	lat. <i>testamentum</i>	1. testament 2. oporuka
• teza	grč. <i>thesis</i> = postavka	1. postavka, tvrdnja 2. polazni stepen dijalektičke trijade 3. disertacija
• tezgariti	tur. <i>tezgâh</i> < pers. <i>destgâh</i> = mesto za ruku	zarađivati radeći honorarno ili prekovremeno pored svog posla u stalnom radnom odnosu
• tezgaroš	tur. <i>tezgâh</i> < pers. <i>destgâh</i> = mesto za ruku	1. onaj koji hvata honorare i zaradu izvan radnog odnosa i svog osnovnog posla 2. tezgar
• tigar	lat., grč. <i>tigris</i>	tigar
• til	fr. <i>tulle</i>	tanka rupičasta tkanina
• tim	engl. <i>team</i>	1. ekipa, tim 2. dva ili više stručnjaka, radna grupa
• tinta	nem. <i>Tinte</i> // lat. <i>tincta</i> < <i>tingere</i> = bojati	crnilo, tečnost za pisanje perom
• tip	grč. <i>typos</i> = lik, slika, trag	1. obrazac, uzorak, model 2. podvrsta živih bića 3. izraziti predstavnik vrste ili sloja

Multijezični mozaik u stihovima ...

• tipičan	grč. <i>typos</i> = lik, slika, trag	reprezentativan, normalan, prosečan
• tiraž	fr. <i>tirage</i>	broj štampanih primeraka jednog izdanja
• tobogan	engl. <i>toboggan</i>	1. plitke saonice od brezovih dasaka 2. vrsta sanki 3. naprava sa kosom površinom za klizanje
• tokajac	mađ. Tokaj (grad)	vrsta vinove loze
• ton	grč. <i>tonos</i> = napon, napetost, akcenat	1. karakterističan kvalitet muzičkog instrumenta ili ljudskog glasa 2. nijansa boje 3. način govora
• tonik	engl. <i>tonic</i> < grč. <i>tonos</i>	osvežavajući bezalkoholni napitak
• top	engl. <i>top</i> = vrh, donji deo	1. vrhunski 2. vrsta oružja
• torta	nem. <i>Torte</i> // lat. <i>torta</i> = okrugli hleb	kolač okruglog oblika sa prelivom i nadevom
• totalan	nem. <i>total</i> // lat. <i>totus</i> = čitav	1. potpun, celovit 2. kompletan, apsolutan
• tragičan	lat. <i>tragoedia</i> < grč. <i>tragōidía</i> = jarčeva pjesma	1. koji se odnosi na tragediju 2. koji izaziva sažaljenje
• traktor	lat. <i>tractor</i> < <i>trahere</i> = vući	motorno vozilo za vuču poljoprivrednih alatki
• trans	engl. <i>trance</i> // fr. <i>transe</i> = prelazak < lat. <i>transire</i> = prelaziti	1. zanos, ushićenje 2. stanje svesti slično spavanju
• transport	nem. <i>Transport</i> // fr. <i>transport</i> < lat. <i>transportare</i>	1. prevozna sredstva 2. proces prevoza 3. prevozna delatnost
• trapez	grč. <i>trapeza</i>	sprava u cirkuskim akrobacijama
• travestit	nem. <i>Travestie</i> // lat. <i>trans</i> + <i>vestire</i> = odevati se	muška ili ženska osoba koja se preoblačenjem i šminkom maskira u osobu suprotnog pola
• tref	nem. <i>Treff</i> // lat. <i>trifolium</i> = trolist	boja u garnituri francuskih karata
• trefiti	nem. <i>Treff</i> = dobar strelac, dobar pogodak	1. pogoditi, sresti 2. slučajno se dogoditi 3. dogoditi se
• trema	nem. <i>Trema</i> // lat. <i>tremere</i> = drhtati	osećaj straha, zbuđenost
• trend	engl. <i>trend</i>	1. opšta sklonost, tendencija 2. smer razvoja
• trener	engl. <i>trainer</i>	onaj koji vežba sportiste
• trening	engl. <i>training</i>	1. vežbanje radi sticanja sposobnosti 2. sportsko-pedagoški proces
• trezor	fr. <i>tresor</i> // lat. <i>thesaurus</i> = riznica	mesto u banci gde se čuva novac i dragocene stvari
• tribina	fr. <i>tribune</i> < lat. <i>tribus</i> = pleme	1. gledalište sa amfiteatralno postavljenim sedištima 2. govornica 3. javna diskusija
• trik	engl. <i>trick</i> < <i>tricare</i> = tražiti izgovor	majstorija, obmana, smicalica
• tron	grč. <i>thronos</i> = sedalo	1. presto, vladarska stolica 2. čast i moć vladara
• tropa	nem. <i>Tropf</i> = glupan	propao, gubitnik
• trotoar	fr. <i>trottoir</i>	pločnik
• trumpet	nem. <i>Trompete</i> // ital. <i>trombetta</i>	1. limeni muški instrument sa savijenom cevi i piskom

		2. truba
• tufnica	nem. <i>Tupf</i>	mrlijica, točkica (na tkanini, kao uzorak)
• tulipan	ital. <i>tulipano</i> // tur. <i>tülbent</i> = turban	1. lala, ukrasna biljka sa cvetom u obliku čaše 2. glupan
• tulum	tur. <i>tulum</i> = prazna mešina	1. mešina za vino 2. pijanka, nered, bučna zabava
• tunel	engl. <i>tunnel</i>	prolaz prokopan kroz brdo
• tupan	grč. <i>tympanum</i> < <i>typto</i> = udarati	1. muzički instrumenat 2. glupan 3. polukružna udubina iznad prozora i vrata
• tuš	nem. <i>Dusche</i> // fr. <i>douche</i>	kupaonički uređaj za pranje jakim mlazovima vode, duš
• tvid	engl. <i>tweed</i>	mekana vunena tkanina
U		
• ugursuz	tur. <i>uğursuz</i> = nesretan, koban	1. nesretnik, zlosretnik 2. vragolan 3. opao, nevaljao
• urban	lat. <i>urbanus</i> = gradski	1. koji sadrži svojstva kulturnog, socijalizovanog i organizovanog života grada 2. gradski
V		
• vagon	engl. <i>waggon</i> // fr. <i>vagon</i>	železnička kola za prevoz putnika ili robe
• vals	fr. <i>valse</i> // nem. <i>walzen</i> = okretati, kotrljati	valcer, bečki ples
• vanila	šp. <i>vainilla</i> = male korice	1. mirišljiva tropska biljka 2. sladoled od vanilije 3. aromatska supstanca
• varoš	mađ. <i>varoš</i>	gradić, mali grad
• varošanka	mađ. <i>varoš</i>	koja je iz varoša
• vašar	mađ. <i>vašar</i>	1. prodajna izložba, sajam 2. nered u prostoriji
• veker	nem. <i>Wecker</i>	budilnik, veckerica
• venera	lat. <i>venus</i> = fizička žudnja	1. rimska boginja lepote i ljubavi 2. izuzetno lepa žena 3. planet
• veo	lat. <i>velum</i> = jedro, stražnje nepce	1. tanka prozirne tkanine 2. proziran sloj
• veranda	ital. <i>veranda</i> // port. <i>varanda</i>	natkrivena i ostakljena galerija duž pročelja kuće
• veteran	lat. <i>veteranus</i> = iskusan, star	1. stari ratnik 2. iskusni radnik 3. starija osoba
• veterinar	lat. <i>veterinarius</i>	1. marveni lekar 2. stručnjak za uzgoj životinja, njihovog zdravlja
• vezir	tur., arap. <i>vezir</i>	najviša titula u osmanskome carstvu (ministar, guverner pokrajne, upravnik vilajeta)
• vic	nem. <i>Witz</i>	šaljiva priča, šala
• vikend	engl. <i>weekend</i>	nedeljni odmor, subota i nedelja
• vilajet	tur. <i>vilayet</i>	1. pokrajna, oblast 2. zaostala sredina
• viljamovka	engl. <i>William's pear</i>	1. vrsta kruške 2. rakija od tog voća
• violina	ital. <i>violino</i>	muzički gudački instrument

• violončelo	ital. <i>violoncello</i>	muzički instrument
• virus	lat. <i>virus</i> = otrov	1. parazitski mikroorganizam 2. izvor nekog zla
• viski	engl. <i>whisky</i>	alkoholno piće, rakija od raži, ječma ili kukuruza
• vita	lat. <i>vita</i> < <i>vivere</i> = živeti	život
• vitraž	fr. <i>vitrage</i>	ukrasna kompozicija od delova obojenog stakla, vitraj
• vitrina	fr. <i>vitrine</i>	1. ostakljeni ormar 2. manji izlog
• viza	lat. <i>visum</i> = viđeno, odobreno	dozvola, ulaznica
• vizavi	fr. <i>vis-à-vis</i>	preko puta, nasuprot
• voajer	fr. <i>voyeur</i> < <i>voir</i> = videti	onaj koji se seksualno zadovoljava gledanjem seksualnih objekata ili činova
• voce	lat. <i>vox</i> = glas	sastavni deo mnogih izraza s područja vokalne tehnike i izvodilačke prakse
• votka	rus. <i>vodka</i>	alkoholno piće
• vulkan	lat. <i>Vulcanus</i> , rimski bog vatre // ital. <i>volcano</i>	1. otvor u zemljinoj kori 2. emocije sa velikim intenzitetom
Z		
• zanat	tur. <i>sanat</i> // arap. <i>šanā</i>	1. zanimanje, struka, profesija 2. veština, majstorija
• zimmer	nem. <i>Zimmer</i>	1. soba 2. sustanar
• zumbul	tur. <i>sümbül</i> // pers. <i>sunbul</i>	ukrasna biljka raznobojnih mirisnih cvetova
Ž		
• žad	fr. <i>jade</i> // šp. <i>pedra de hijada</i> = kamen boha	1. jade, nefrit 2. poludragi kamen 3. zajednički naziv za minerale nefrit, jadeid i kloromelanit od kojih se izrađuju ukrasni predmeti
• žandar	fr. <i>gens d'armes</i>	1. pripadnik žandarmerije 2. policajac 3. fante (u kartama)
• žeton	fr. <i>jeton</i> < <i>jeter</i> = baciti	mala metalna, plastična pločica koja se koristi da bi označila plaćanje u društvenim igrama ili za neke javne usluge
• žiri	engl., fr. <i>jury</i>	telo izabranih osoba za ocenjivanje i donošenje odluka
• žur	fr. <i>jour</i>	žurka, kućna zabava

5. Analiza stranih leksema

U ovom radu navedene se riječi stranog podrijetla prikazuju abecednim redom. Radi učinkovitijeg ispitivanja smatra se neophodnim razjašnjenje parametara vezanih za tematske cjeline kojima pripadaju.

Multijezični mozaik u stihovima ...

Grupiranje leksema u tematske cjeline bez sumnje omogućuje lakše i suštinsko razmatranje, dok se ilustriranje njihove leksikološke funkcije odražava na predstavljanje semantičkih nijansi. Ovaj rad je zasnovan na grafičkom prikazivanju leksema prema uzoru na knjigu *Minimalne leksičke i gramatičke strukture u srpskom kao stranom jeziku* autorice Jasmine Dražić. U skladu s tim raščlanjenjem razlikujemo skupljane strane lekseme koji spadaju u: osobnu identifikaciju, stanovanje, međuljudske odnose, posao i zanimanje, obrazovanje, kulturu, putovanje, tijelo, kupovinu, hranu-piće, javne službe, društvo-politiku, prirodno okruženje i jezik.

1. OSOBNA IDENTIFIKACIJA	PRIMJERI
<ul style="list-style-type: none"> psihičke i fizičke karakteristike 	antitalenat, apatija, aždaja, baksuz, baksuzan, balanser, banalan, barbika, bekrija, beštija, blonda, boem, bonvivan, budala, debilan, džin, đeram, đilkoš, elegantan, fer, feš, fin, fobičan, foler, frajer, genijalac, hohštapler, imbecil, inat, indiskretan, klaustrofobičan, laik, logičan, lojalan, normalan, pasent, perfektan, suptilan, šalabajzer, šeret, šmeker, ugursuz
<ul style="list-style-type: none"> osobni podaci, dokumenti 	adresa, diploma, lista, papir, pasoš, viza
<ul style="list-style-type: none"> boja, oblik, faza 	balon, bež, boja, cinober, figurica, forma, kara, kariran, ruž, silueta

2. STANOVANJE	PRIMJERI
<ul style="list-style-type: none"> pokućstvo, higijena, okućnica, objekti 	avlija, basamak, beton, bife, blok, bokal, budžak, čardak, ćilim, čerga, dom, fasada, fenjer, firanga, frtalj, gajba, hacijenda, hotel, kamara, odžak, patos, plac, roletna, salaš, sanduk, soliter, suteran, šifonjer, škrinja, tavan, tavanica, temelj, veranda, zimmer
<ul style="list-style-type: none"> alat, zanimanje, kvar, aparat 	kamin, kandilo, ključ, krevet, oklagija, otoman, pendžer, ringla, telefon, televizor, večer

3. MEĐULJUDSKI ODNOSI	PRIMJERI
<ul style="list-style-type: none"> rodbinski, partnerski, poslovni odnosi 	amidža, baba, čukun, dama, dar, dušman, jaran, pajtaš, familija, partner,soj, šef, švaler
<ul style="list-style-type: none"> interakcija, komunikacija, udruženja, grupe 	banda, blef, brigada, čoporativno, ćef, darmar, donacija, džumbus, gest, grupa, horda, klapa, klub, komšiluk, kulisa, masa, miting, moba, orkestar, protest, publika, tabor, tim, tribina

4. OBRAZOVANJE	PRIMJERI
<ul style="list-style-type: none"> đaci, ispiti, zanimanja 	akademac, asistent, indeks, intelektualac, koleginica, matura, maturant, profesor, student, štreberčina, tema, teza
<ul style="list-style-type: none"> proces, institucije 	faks, studija, studirati, školovati

5. POSAO I ZANIMANJA	PRIMJERI
• poslovni odnos, odsustvo	berberin, butikaš, čoban, fotograf, kadar, konkurencija, liferant, magacioner, majstor, poštar, producent, šnajderati, šofer, štrajkovati, veterinar, zanat
• objekat	dućandžija, fabrika, firma, pejdžer, vitrina

6. KULTURA	PRIMJERI
• muzika, film, zabava, sport	akord, akter, artist, audicija, bal, balada, balerina, baletan, bar, bas, baškariti se, becarać, begeš, bend, bioskop, bluz, burleska, centarfor, cimbal, cirkus, čardaš, daire, dijapazon, dirigent, driblati, dubler, džidža, džudo, đuskati, epizoda, fakir, fan, fudbal, gajde, gitara, gramofon, hit, kafeterija, kerefeke, klavir, koncert, maskiran, orkestar, refren, režija, sonet, spektakl, stadion, šampion, šansona, tancovati, tango, teatar, tenis, trener, trumpet
• znanost, književnost, religija	amin, andrak, anđeo, antihrist, arhandeo, biologija, cifra, demon, drama, druid, đakon, đavo, freska, hemija, heretik, hronika, memoari, novela, roman, stih, strofa, temen, teorema
• mediji, slikarstvo	atelje, boja, intervju, radio, ram, raport, reporter, štampa

7. PUTOVANJE	PRIMJERI
• promet, turizam	asfalt, autostop, čarda, džambo, džet, furati, kofer, spakovati, suvenir, šine, šinobus, vagon
• prijevozna sredstva, dijelovi	aeroplan, autobus, barka, bicikl, cug, dizel, džipadžija, felga, fijaker, karavan, kompas, motor, skele, šajka, šlep, taljige, traktor

8. TIJELO	PRIMJERI
• dijelovi tijela, higijena	dud, đinđuvati se, faca, falta, karmin, organ, stomak, tuš
• bolest, zdravlje	aspirin, belaj, cviker, ćorisati, doktor, grandoman, hipohondar, impotentan, nerv, pacijent, psihijatar, psihopat, švindlati, trema, virus, vita
• kretanje, odjeća, obuća	baja, bermude, bluza, čarapa, čiviluk, čizma, damast, deterdžent, dugme, džoging, đerdan, gajtan, garderoba, jakna, jelek, kačket, kaiš, kapa, kombinezon, kravata, mantil, marama, papuča, pelerina, promenada, pulover, purpur,sako, šnala, špacirung, štikla, štof, teget, veo

9. KUPOVINA	PRIMJERI
• novac	arčiti, as, badava, bakšiš, bank, ček, dinar, dolar, dukat, džabe, džep, finans, fond, forinta, frei, gratis, groš, honorar, kasa, kinta, kruna, kursni, kusur, lutrija, marka, milioner, para, profitirati, saldo, šparati, špekulant, švercer, tezariti, trezor, žeton
• trgovina	dil, dućan, kantar, limen, menadžer, pijaca, reklama, vašar

10. HRANA I PIĆE	PRIMJERI
• hrana, kuhanje, obroci, piće	alkohol, biter, burek, cugati, čorba, dolma, fanfaron, fićok, flaša, fruštuk, gemišt, jogurt,

Multijezični mozaik u stihovima ...

	kavurma, keks, kitnikes, krem, krmenadla, pihtije, porto, sarma, sendvič, sos, šipon, špricer
• restoran, posude, opijati	menza, narkos, pajzl, pleh, porcija, porcijaš, restoran, servis, šank, tulum, viski, votka

11. JAVNE SLUŽBE	PRIMJERI
• trgovinske-zanatske usluge	berza, institucija, televizija
• javne usluge	apoteka, birokratija, ministar, policija, škola, transport
12. DRUŠTVO-POLITIKA	PRIMJERI
• rat-mir	admiral, armija, barut, baza, boljševik, bumerang, citadela, dinamit, epoleta, eskivirati, front, galija, husar, juriš, kapetan, kasarna, komandant, legija, oberst, ofanziva, pistolj, raketa, regruteski, revolver, soldat, šlem, veteran
• politika	autonomaš, demokratija, fašista, federalan, partija, proleter, regiment
• društvo, zakon	baron, buržuj, ciganin, dahija, delinkvent, dinastija, Don, džandar, emigrant, etnički, geto, ilegala, nacija, nobles, notaroš, paž, penal, plebiscirati, princ, provincija, rajh, testament, tron, varoš, vilajet, žandar, žiri

13. PRIRODNO OKRUŽENJE	PRIMJERI
• oblast, materija, okolina	ambis, bager, Balkan, barikada, baruština, bašta, blic, bostan, brilijant, bronzan, buket, bulevar, centar, centrala, čuka, dijamant, drum, kanal, korzo, livada, okean, plaža, sokak, šor, štrand, trotoar, urban, vulkan
• biljke, životinje	agronom, aligator, anakonda, astragan, atar, beštija, božur, bucov, ciklama, cipovka, citron, cverglan, čempres, čingara, čivija, čokot, čorda, đurđevak, džukac, fosil, hrizantem, intarzija, kajsija, kaktus, karaš, kesten, kobra, koka, kojot, krokodil, lala, lavanda, miš, nafta, napraforgo, platan, ribizle, šarag, štuka, tigar, tulipan, vanila, viljamovka, zumbul
• vremenske pojave, mjere, orijentacija	antički, bura, datum, era, ferija, hronika, kila, litra, metar, milja, moderan, period, sekunda, sezona, vikend

14. JEZIK	PRIMJERI
• pisanje, čitanje	bedž, lekcija, mundati, paragraf, strip, tinta, tiraž
• govorenje, slušanje	divaniti, interpretacija, legenda, lozinka, parola, tekst, tribina

Na osnovu uvida u građu može se izvesti zaključak da su u jeziku Balaševićevih pjesama dominantni leksemi stranog podrijetla koji opisuju parametre kulture, naročito glazbu i zabavu. Njihova izrazita učestalost opravdava se preko karakteristične namjere kantautora da pomoću čistih ljubavnih pjesama i vedrih himna životu (vesele, idilične pjesme, stihovi posvećeni: mladosti, općoj harmoniji između savršene ljubavi prema voljenoj ženi, porodici,

Multijezični mozaik u stihovima ...

prirodi i iskrenoj dobroti u ljudima pa do potpunog razočaranja u ljudski rod i mizantropije) predstavi univerzalnu, neusporedivu moć glazbe: radi se o jedinstvenom kodu koji uspješno premošćuje ljudska osjećanja, koji umije da darežljivo pruža čovjeku izgubljeni identitet.

Druga po brojnosti je skupina leksema koji su tematski vezani za sredinu. Svakako, Balaševićeva domovina, bogata prirodnim ljepotama, na katalitički način utječe na njegovu inspiraciju, tematiku pjesama i veliko prisustvo srodnih leksema. Taj niz leksikoloških nijansi ukazuje na autentične karakteristike Vojvodine, te bez sumnje doprinosi plastičnom i živopisnom prikazu opisanog obdarenog okruženja.

Žestoko i suštinsko bavljenje stvaraoaca političkim postupcima i specifičnim društvenim obilježjima u Srbiji, presudnim i dijakroničnim temama ljudske slobode i svjetskog mira, uključuju se u srazmjerne leksikalizirane forme. Bez ikakve namjere za pretjerivanjem možemo istaknuti da se pojam angažirane poezije (prema Jean-Paulu Sartru, u eseju »Što je književnost«, »umjetničko djelo predstavlja akt povjerenja u slobodu čovjeka«) apsolutno obistinjuje u Balaševićevim stihovima. On govori o općeljudskoj slobodi, o pravu svakog čovjeka da bude svoj i da živi u skladu sa svojim moralnim načelima. Stava sam kako Balaševićeva poezija uzdiže ličnost, misleću i samosvjesnu individualnost.

6. Zaključak

Strano podrijetlo riječi (uglavnom latinskog, francuskog, grčkog i njemačkog jezika) utječe na to da one raspolažu posebnom izražajnosti i naročitom zvučnosti, a prema tome se predstavljaju kao prikladna jezična i stilska sredstva za besprijekorno otjelotvorenje Balaševićevih emocija i inspiracija u omiljene pjesme.

Literatura:

Balašević, Đorđe, www.balasevic.info, (16. 8. 2012.)

Balašević, Đorđe, <http://cuspaiz.com/tekstovi-pjesama/izvodjac/djordje-balasevic.html>,

(18. 8. 2012)

Bußmann, Hadumod (2002). *Lexikon der Sprachwissenschaft*, Stuttgart: Kröner

Ćirilov, Jovan (1982). *Novi rečnik novih reči: reči, izrazi i značenja preuzeti iz drugih jezika ili nastali u srpskohrvatskom jeziku posle drugog svetskog rata*, Beograd: Narodna knjiga

Dražić, Jasmina (2008). *Minimalne leksičke i gramatičke strukture u srpskom kao stranom jeziku*, Novi Sad: Filozofski fakultet

Dražić, Jasmina; Lazić-Konjik, Ivana (2011). Poetska funkcija vojvođanske leksike u pesmama Đorđe Balaševića, u: Štrbac, Gordana; Vasić, Vera (ur.). *Govor Novog Sada: Morfosintaksičke, leksičke i pragmatičke osobine*, Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za srpski jezik i lingvistiku, str. 511-518

Esih, Ivan (1942). *Turcizmi- rječnik turskih, arapskih i persijskih riječi u hrvatskom književnom jeziku i pučkom govoru*, Zagreb: vlastita naklada

Haugen, Einar (1950). The Analysis of Linguistic Borrowing, *Language*, 26:210-231

Hrvatski jezični portal, Novi Liber, www.hjp.novi-liber.hr, (12. 8. 2012.)

Ivić, Pavle; Bjeletić, Marta; Vlajić-Popović, Jasna; Loma, Aleksandar; Petrović, Snežana; Sikimić, Biljana (1979). *Etimološki rečnik srpskohrvatskog jezika - probna sveska*, Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti, Institut za srpski jezik

Klajn, Ivan (1992). *Rečnik novih reči*, Novi Sad: Matica srpska

Loma, Aleksandar; Vučković, Marija; Vlajić-Popović, Jasna; Grickat-Radulović, Irena; Petrović, Snežana (2003). *Etimološki rečnik srpskog jezika 1 A*, Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti, Institut za srpski jezik

Paul, Hermann (1966). *Prinzipien der Sprachgeschichte*, Tübingen: Max Niemeyer Verlag

Sartr, Žan-Pol (1981). *Šta je književnost*, Nolit : Beograd

Skok, Petar (1951). Prilog metodu proučavanja romanizma u hrvatskom ili srpskom jeziku, u: Barac, Antun i dr. (ur.). *Zbornik radova = Collectanea*, Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta, str. 445-485

Skok, Petar (1971). *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knjiga prva, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

Skok, Petar (1972). *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knjiga druga, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

Skok, Petar (1973). *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knjiga treća, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

Vujaklija, Milan (1961). *Rečnik stranih reči i izraza*, Beograd: Prosveta

Wikipedia, *Đorđe Balašević*, http://sr.wikipedia.org/wiki/Đorđe_Balašević, (10. 8. 2012.)

Panajiotis Asimopoulos*

MULTILINGUAL MOSAIC IN THE VERSES OF ĐORĐE BALAŠEVIĆ

Abstract

The subject of this paper is an analysis of formational and semantic aspects and synchronized views of 1.200 lexical borrowings which frequently appear in the songs of a popular Serbian singer-song writer Đorđe Balašević. At first, an etymological and semantic clarification of the definition and the origin of the mentioned lexemes is performed, then follows their translation which is harmonized with contemporary Serbian language and thus not treated as a separate lexical stylistic unit. The linguistic explication of these concepts provides essential assistance to anyone who faces commensurate difficulties in understanding the incomparable inspiration of the talented artist that is the focus of this attempt.

Key words: *songs by Đorđe Balašević popular music, language contact, lexical loan, Serbian language*

* Hellenic Army Academy, Vari, GR- 16 673 Athens, asimopoulosp@yahoo.gr